

Nesramnost in zloba.

Ves svet je priča, da me je »Jutro« v dveh ali celo treh številkah žaljivo napadalo zaradi mojega potovanja v Beograd, h kateremu napadu sam nisem bil dal najmanjšega povoda. Ko sem v svojo obrambo na te napade prinesel primerno odgovor, pravi v večeršnjih svojih številkah, da jaz napadam. Človek bi dal tako nesramno zavijanje na račun njihove priznane paranoje politične, če bi ne vedel, da gre predvsem na rovaš njihove neprekosljive zlobe. Toda v zadnji notici so v resnici prekosili še sami sebe, ko me nakrat skušajo predstaviti kot nekakega protektorja komunistov in klerikalcev. Migljam s kolom. Prihajajo s trditvijo, češ da sem jaz pravil na mestni magistrat ljubljanskega komunista in klerikalca. Očividno računajo s pozabljenostjo cele Ljubljane. Bodi torej še enkrat pribito: sedanja večina na ljubljanskem magistratu ima svojo eksistenco zahvaliti izključno in edinolet mlademu, Jugoslovanskemu združenju, sestojajoč iz pristavev NNS in NSS, ki sta jo podpirali NRS ter SKS in ki je prišla v poštev kot edina resna konkurentinja Zvezi delovnega ljudstva, ki bila sijajno zmagala, da ni vodstvo JDS bilo izdalo parolo, da ni napredni vse razpoložljive baterije, ne proti združenim klerikalcem in komunistom, ampak proti — Jugoslov. združenju. To je bilo takoj ugotovljeno ter

je zlasti tedanji »Slov. Narod« navajal nepobitne dokaze. Jasnje je torej, da ima Zveza delovnega ljudstva zahvaliti svojo zmago, poleg na njihovo zvezo prirojenega volilnega reda, tudi neposredni pomoči s strani ljubljanskega vodstva JDS. In bile so še druge prilike, ko se gospoda ni prav nič plašila iskati zavezništva bodisi klerikalcev, bodisi komunistov, ako so hoteli z njim doseči kak partizanski cilj. Spominjam na svojačasne senzacionalne objave v ljubljanskem časopisju, ko so gospodje iskali zavezništva s SLS v to svrhu, da bi se v Kranjski hranilnici iznebili neljubega jim predsednika in še nekaterih drugih gospodov. In ko je pred meseci nastopila kriza v sedanji večini obč. sveta ljubljanskega s frondiranjem komunističnega krila te večine, tedaj so se gospodje, ki stoje jako blizu vodstvu JDS, v zapuhtih krogih hvalili, da je bilo ono stopilo v zvezo z vodstvom komunistične stranke in da je frondiranje njegovo delo. In sedaj hoče gospoda grehe, ki jih sami počenjajo, naprtiti drugim! Nikarj torej ne mislite, da me boste ugnali. Najmanje pa s klevetanjem in obrekovanjem. Imam v vsakem pogledu čisto vest in lahek mi je odgovor. Za vsak udelec dobite dva nazaj. Čisto po sokolski!

Dr. Ravnihar.

Nemški dan.

V sijajnih prostorih in nabito polni štefanjski dvorani v Gradcu je bil v četrtek, dne 5. junija otvorjen Nemški dan, skupščina nemških narodno obrambnih društev, takozv. Schutzbund. Na zborovanju so bile zastopane vse manjšine in pripadniki vseh stanov in vseh strank. Navajamo par imen udeležencev: princzejina Elis Bentheim iz Vestfalske, škof Bernewitz iz Braun-schweiga, grof in grofica v. d. Goltz iz Berlina, cela vrsta univerzitetnih profesorjev iz Nemčije, dr. Kähler za danski Schleswig, dalje zastopniki iz Češkoslovaške, karpatske Rusije, Italije, Jugoslavije, na čelu jim znani bivši ljubljanski advokat dr. Eger.

Zborovanje je otvoril predsednik Schutzbunda, ministerialni tajnik Goetz iz Stuttgarta, ki je po obsodbi atentata na Seipja pozdravil navzoče, imenoma deželnega glavarja dr. Rintelen-a, zastopnika deželne vlade, zastopnika nemškega konzula in pa vodstvo Südmarka. Za pozdrav se je zahvalil dr. Rintelen, ki je naglašal, da je Gradec trdnjava nemstva na jugu rajha in da mora ves nemški narod podpreti nemstvo na mejah in jezikovnih otokih (Jugoslavije, op. uredn.).

Program nemškega dne je nato podal nacionalno politični referent štajerske deželne vlade deželni svetnik dr. Hübler.

Velevažna so vprašanja, ki jih ima rešiti nemški dan. Posebno mejnja Štajerska je poklicana, da sodeluje pri rešitvi teh vprašanj. V Admontu so videli gostje lepoto Gornje Štajerske, če vredo proti jugu, potem bota spoznali nemško bol. Spodnja Štajerska, najdragocenejši biser v kroni Štajerske vojvodine, nam je bila vzeta. Govornik je opozarjal na težko izgubo, ki jo je doživelo nemstvo z odstopitvijo tako plošne Spodnje Štajerske nad Celjem, ki je naseljena od marljivega nemškega prebivalstva in ki je bilo predstraža svetloče nemške kulture. Upanje na mirno sožitje nemškega slovenskega prebivalstva je z mirovnim diktatom razru-

šeno. Ravno tako, pa je tudi nemogoče prepojit slovensko prebivalstvo z nemško kulturo.

Govornik se spominja mariborskih in radgonskih žrtve, ki so žrtvovali svoje življenje za obrambo domovine. Govornik upa, da bo zborovanje pripomoglo k ustvaritvi velike zgradbe ujedinenja vseh nemških plemen v eni veliki nemški državi.

Za njim je govoril nemški konzul Müller, ki je opominjal na težave, ki jih je treba premagati, da se doseže ujedinenje vseh Nemcev.

Predsednik shoda dr. Goetz je konstatiral, da se je udeležilo zborovanja preko 1600 delegatov in sicer zastopniki katoliške, protestantske, duhovščine in iz vseh dežel Evrope. Zbrali so se tu zastopniki nemških manjšin iz Spodnje Šlezije, Schleswiga, Danziga, Klajpede, Estlandije, Vzhodne Prusije, Sudetov, Koroške, Štajerske, Vojvodine, Sedmograške, Sp. Tirolske, Poljske in posebno je pozdraviti poslance iz nasledstvenih dežel.

Po pozdravnih govorih je predaval univerzitetni profesor Rohrbach iz Berlina o nemški duševni oborožitvi, prof. Gianoni z Dunaja pa o zvezi med kulturnim in manjšinskim delom.

Po kratkih govorih je bilo nato zborovanje zaključeno in se je nadaljevalo včeraj.

Nemci enotno delujejo za napredek svojih manjšin, kako pa je naše delo za Jugoslovensko Matico?

Ure, zlatino, srebrnino

kupite po znižanih cenah pri

ED. ŠKOPEK
MESTNI TRG 8.

Popravila točno in solidno.

K volilnemu proglasu SLS.

O priliki zadnjega volilnega proglasa klerikalne stranke je priobčila »Samouprava« značilen uvodnik, ki ga priobčujemo v celoti, da vidi naša javnost, kako mislijo Srbi o naši državi in o naših pronosiranih separatistih.

Proglas Slovenske ljudske stranke je osvetlil prave cilje opozicijskega bloka. Nikdar se ni tako brezobzirno demantiral ona neresnična trditve v izjavi, ki so jo podpisali Davidovič, Korošec in Spaho v skupnem proglasu opozicijskega bloka, kakor je to storila Slovenska ljudska stranka s svojim posebnim proglasom, ki kaže, s kakšno neiskrenostjo in neresnostjo skuša g. Liuba Davidovič varati javno mnenje in vse mogoče činitele v naši državi. V proglasu SLS pravijo gospodje klerikalci, da zahtevajo na prvem mestu garancije za razvoj svoje posebne nacionalne individualnosti. Oni gredo še dalje in pravijo, da se niso združili in ujediniili s Srbi in Hrvatji zato, ker tvorijo z njimi isti narod, ampak da so to storili v prepričanju, da bo nova država bolje čuvala njihove posebne narodne pravice, nego je to storila Avstrija. Mislijo so, da morejo dobiti to garancijo, ako dobijo Slovenci v okviru države največjo državno-pravno samostojnost! To je s stališča državnega prava absurdum, ker se v okviru kake države ne more dobiti nobena, kaj še le največja državno-pravna samostojnost. Možna je, da dobijo v zvezi državi zvezne države izvestno omejeno samostojnost, toda to ni nobena samostojnost, temveč nekeke delegacije za določene posle. Ne glede na to absurdnost hočemo oceniti to zahtevo samo v političnem oziru.

Očividno želi Korošec klub ustvariti ono, kar je poskušal v novembru 1918. Toda Korošec klub ni iskren, ker v Ženevi novembra 1918 ni bila proglašena nikaka in niti ne državno-pravna samostojnost Slovenije, temveč se je nasprotno po čisto avstrijskem receptu ustvarila dvojna država: na eni strani Srbija, na drugi strani pa država Srbov, Hrvatov in Slovencev, formirana iz pokrajin bivše avstro-ogrške monarhije. V tej posebni državi ni bilo nobene besede o kakih državnih samostojnostih Slovenije in ravno tako ne o priliki izjav 1. decembra 1918 v Beogradu, ko se je svečano proglasilo ujedinenje našega naroda v kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zato je popolnoma neresnično, da je temeljna misel teh aktov v Ženevi oziroma v Beogradu vsebovala čuvanje nacionalne individualnosti slovenskega naroda! S takimi neresnicami ni do sedaj operirala še nobena politična skupina.

Puščamo na strani one dele proglasa, ki so tako grdi, da se gnusijo. Govorenje, da je naša ujedinenja kraljevina hotela odvzeti Slovincem njihovo narodno individualnost, da jih gospodarsko izkorišča in da nad njimi gospodari, je taka monstruoznost, da mora pred zardeti od sramu vsak pošten Slovenec, katerih je hvala bogu zelo mnogo, toda v splošnem izven vrst klerikalne stranke. Povdariti pa hočemo dejstvo, ki se zdi v tem trenutku najvažnejše, a to je, da g. Korošec govori drugače, ko podpisuje proglas v imenu opozicijskega bloka in drugače, ko izdaja manifest v imenu klerikalne stranke. V tej neiskrenosti in v tej razliki med obema proglasoma se vidi najbolje neiskrena namera voditeljev opozicijskega bloka! Oni hočejo varati narod in se mu predstavljajo kot čuvarji narodnega in državnega edinstva, v resnici pa zavedno delajo na to, da se država

razcepi in oslabi, kakor dokazuje proglas namenjen slovenskim volilecem. Gospodje bi morali pač malo razmisliti o tem, da morejo taki proglesi izzvati reakcijo pri drugih delih naroda in da tako oskudujejo najvitalnejše interese narodnega edinstva.

Kljub žalostnemu dejstvu, da je stranka, ki je dobila veliko večino v Sloveniji, tako odkrito in nesramno napadla državno in narodno edinstvo v nasprotju s svojimi dosedanjimi poskusi, da se predstavi kot zagovornica edinstva, mislimo, da ta proglas in ta akcija klerikalcev ne bo omajala vere slovenskega dela našega naroda v resnično edinstvo Srbov Hrvatov in Slovencev ter v vitalno in zgodovinsko dolžnost, da mora naš ujedineni narod ostati kompakten v svoji nacionalni državi in da se ne more razdeliti z nobenimi lažnjivimi pripovedkami o posebni nacionalni individualnosti Slovencev. Slovenci kot naši najzapranejši bratje, ki so najbolj ogroženi od Nemcev in Italijanov, so srečni, ker imajo sigurno podporo svojih bratov Hrvatov in Srbov v obrambi svoje narodne posesti. In ako sme kljub temu dejstvu velika stranka, kateri se je posrečilo zapeljati mase slovenskega plemena, tako jasno propagirati očividno separatizem, potem je to greh, za katerega niso dovolj ostri nobeni državni zakoni in katerega bo kaznoval narod s svojo brutalno ali v temelju pravično obsodbo. Zavedni Slovenci, brez razlike na stranke, imajo po tem proglasu edino dolžnost, a ta je, da pobijajo klerikalno stranko in te njene pogubne ideje in zahteve in da počijo ljudstvo v Sloveniji, kako škodljiva, nenacionalna in nepatriotična je akcija klerikalcev pri rušenju narodnega edinstva. Kar se pa nas tiče, bomo po tem proglasu še skrbneje čuvali dragoceno pridobitev narodnega edinstva.

Popolnoma naravno, da je ta članek vladnega organa silno neprijeten za »Slovenca«, ki se skuša braniti s tem, da očita vladi »podžiganje in odobravanje terorja«. To si upa trditvi oni »Slovenec«, ki zastopa že sedmo leto teroriziranje manjšine, ki zanika državno ustavo, ki se druži z najizrazitejšimi sovražniki našega državnega in narodnega edinstva in ki baš te dni pod zaščito obojestranih organov centralistične vlade hujska proti nacionalnim elementom v prilog brezdomovinskim komunistom.

Beogr. časopisje o trboveljskih dogodkih.

Radikalna »Samouprava«, ki je, kakor znano, obenem poslužbeni vladni organ, piše o priliki trboveljskih dogodkov s posebnim oziranjem na očitanja Davidovičeve demokratične »Pravde«. V Trbovljah se je pripetil žalosten dogodek, ki je zahteval dosti človeških žrtve. Med nacionalistično mladino pod vodstvom »Orjuna« in delavsko organizacijo je prišlo do spopada, ki se je razvil v pravo bitko. Vodi se preiskava, da se ugotovi, kdo je bil iniciator tega spopada in kakšni vzroki so dovedli do človeških žrtve na obeh straneh. Dokler preiskava ni končana in dokler se pozitivno ne ugotovi, kdo je kriv, se vzdržujemo vsakega komentarja in izražamo obžalovanje, da je sploh prišlo do krvavega spopada. Ta dogodek pa je bil povod beograjski »Pravdi«, da ga izkoristi za zelo grdo zločin. »Pravda« skuša označiti ta dogodek kot začetak nekega razračunavanja, ki ga je zadržila vlada. Nadalje laže list, da se je v Kraljin in drugod razdelilo orožje med radikale. »Samouprava« piše dalje: Radikalna stranka je vedno na strani ljudstva. V vseh političnih in razrednih borbah se je trudila radikalna stranka, da zadovolji interesom vseh družabnih slojev in da privede borbo na teren, ki je dostojen svobodnih in razsodnih državljanov. Po tem potu

bo šla tudi naprej in izpolnjevala svoje dolžnosti do kralja, države in naroda... Pisava demokratične »Pravde« predstavlja pravo nevarnost za mirne odnose. Opozorjamo v prvi vrsti svoje prijatelje, da vsak v svojem krogu žigosa tako provokatorsko misavo in da poskrbi, da ne bo mišice podpiral lista, ki sistematično propoveduje sovražstvo. — To opozorilo bi moralo veljati tudi za slovensko separatistično časopisje, ki je baš o priliki žalostnih dogodkov v Trbovljah pokazalo svojo pravo barvo. — »Vreme« piše med drugim, da je klerikalna stranka s svojo neiskreno politiko v ozadiju žalostnih dogodkov. Situacijo, ki so jo ustvarili klerikalci, so dobro razumeli komunisti in so pohitili, da izkoristijo sodelovanje s klerikalci. Komunisti so pod plaščem vse-mogocnih klerikalcev brez težkih delali svojo politiko z mirno organizacijo svojih moči. V taki situaciji so mogla zrasti krila nacionalistični organizaciji, ki bi v pravi državi ne smela imeti podpore. Da je pa tu organizacija pri nas razumljiva in kolikor toliko opravljena, prihaja od tod, ker državljan niso prožeti edinstvenega duha zajednice, ki bi prepusili obrambo države in njenih največjih interesov državi sami in njenim organom. Mogoče je bilo za Orjuna v Sloveniji tem več prostora, ker so bila klerikalcom na široko odprta vrata za vse mogoče kombinacije in celo s komunisti in s mladi patrioti smatrali za svojo sveto dolžnost, da tudi oni branijo državo. Te brezdomovno ni dobro, toda je razumljivo. Po trboveljskih dogodkih se vsiljuje prvenstvena potreba opredeljene in kolikor toliko stalne državne politike. Predvsem je potrebno, da državljan čutijo državo. Avtoriteta države, ki je bila po vojni v vsej Evropi v težki krizi, je doživela pri nas morda največje ponižanje. Dasvratno moramo to dejstvo razumeti, zlasti z ozirom na razlike ujedinenih kraljev, njihovih mentalitet in tradicij, vendar je treba danes po več kot petih letih skupnega življenja dati državi v vseh njenih pokrajinah ono veljavo, brez katere si ni mogoče zamisliti nobene zajednice. Država potrebuje enotno politiko. — Potrebo enotne državne politike so vedno zahtevali radikalni listi. Čemur pa so se sivečasno upirali po svoje slovenski demokrati, ki so zlasti v bivši koaliciji zastopali napram klerikalcem svoje posebno stališče glede vodstva državne politike v Sloveniji. Ako »Slov. Narod« ne verjame, mu moremo posrediti s pisavo radikalnih listov,

Občni zbor Ljubljanske borze.

V petek, dne 6. t. m. ob 17. uri popoldne se je vršil 11. izredni občni zbor Ljubljanske borze. Predsednik Dragotin Hribar pozdravi ob otvoritvi navzoče člane, konstatira v smislu pravil sklepčnost ter imenuje za zapisničarja dr. Mavriča in dr. Černetza. Za verifikatorje predlaga dr. Černetza, Jovana, dr. Brečeta in Avgusta Volka. Preden preide na dnevni red, naznani navzočim smrt ugledega člana borze, veleindustrijalca Majdiča. V znak žalovanja se udeleženci dvignejo in zakličejo pokojniku »slava«. Za overovalce zapisnika so bili imenovani naknadno dr. Ivan Tavčar, Filip Zupančič in ravnatelj Prohaska.

Predsednik javi občnemu zboru, da so bili na zadnji seji kopirani v borzni svet se ravnatelj dr. Windischer, dr. Karj Triller, ravnatelj Avgust Tosti, dr. Ivo Tavčar, Ivo Jelacin ml., ravnatelj Rihard Schwinger, Lovro Petrovar, dr. Ivo Štokar in Franz Sirc iz Kranja.

Volitve.

Kot glavni točki občnega zbora je bila na dnevnem redu volitev v razsodišče in volitev finančnega odbora. V razsodišče so bili z 47 oddanimi glasovi soglasno izvoljeni ti gospodje: Franjo Medic, Andrej Šarabon, Karl Bolaffio, Avgust Volk, Gabrijel Erzin, Vinko Heinrichar, dr. Albert Kandara, Ernest Heng, Miroslav Ambrožič in dr. Inž. Alojzij Kralj. Istotako je bil soglasno izvoljen sledeči finančni odbor: dr. Vekoslav Kisovec, Karol Prohaska, Viktor Meden, Robert Kolmann in dr. Janko Brč. Predsednik Hribar se zahvaljuje navzočim za sporazumno volitev finančnega odbora in razsodišča ter povdarja, da hoče borza vztrajno delovati po začrtani poti naprej. Je pa težko ugotoviti, kakšna bo najbližja bodočnost tega važnega zavoda. Beograd ni posebno naklonjen Ljubljanski borzi in letos najbrže ni pričakovati od ministrstva financ, da bi dovolilo Ljubljanski borzi ustanovitev deviznega in valutnega odbora. — Zavlačevanje trgovskih pravnih od strani sidišča slabo vpliva na našo trgovino in industrijo in bo lastno borzno razsodišče vse pravno-sporne zadeve reševalo točneje in hitreje.

Zatem zaključil predsednik občni zbor

Nova hiša.

Kmet Erbežnik je bil slabe volje. Ako je sedel za mizo ob vročih popoldnevih in si naročil kozarec sadjave ter hotel v miru počem uživati ajdovi kruhek, se je nemadoma zasenčilo okno za njim in zaslišal se je prijazni glas njegove Majde:

»Ali mi ne greš, mrhoti Česen pa zganjaj! Ti dedec nebi doigra! Na tehe-le svojih ramah sem mu hišo postavila, sedaj pa poseda in nič drugega kot: Or, grrr po goltancu pa cmok, cmok!«

Erbežnik se je takrat jezno ozrl v okno in zagledal mračni in spačeni obraz svoje Majde. Ves je bil rjav in prekritan kot razpokana prst na nilvi.

»Ali mi ne greš, če ne ti bom tako naredil, da se boš posušila kot lesnika na grmadi.«

Velika je bila jeza v njegovem srcu in je rastle z vsakim dnem. Začela se je pa risto popoldne, ko je bila dozdana in pokrita njegova hiša. Sedel je s krovcem Kobelcem, zidarjem Metinim Boštjanom in gostajem Rjovino na kupu smrečnih trsk in obšlekov ter pil z njimi v lepi zadovoljnosti belinovo žganje. Delo je bilo gotovo in vse je bilo čedno urejeno, da bi se mladi in lepi nevesti bilo na čast, ako bi stopila v novo hišo. Pogovarjali so se o vročem dnevu, hvalili češnjevi duh in pili. In Rjovina je vpragovoril:

»Zares, Erbežnik, trden kmet si, dober slovec in tudi korenjak. Res se je bil skrilil hrbet, na levo nogo si začel šepati, ali gremo bi te vsaka vzela, ker imaš novo

hišo. Samo ta-le tvoja stara ti hodi napot. Novo hišo imaš, pa staro babo! Vraga, to ne gre skupaj!«

Ko je gostač Rjovina spregovoril te modre besede, je pljunil iz ust rjavo slino, potem je voščil dobro zdravje in potegnil požirek.

Kmet Erbežnik je prijazno in hvaležno pogledal postopača ter mu pomnil strok česnja.

»Nova hiša in stara babo! To ni prav, ne!« je opomnil in zmajal z glavo.

Ali v tem nepravem trenutku se je čarovnici zazdelo, da je prineslo mater Majdo v obližje teh štirih pametno se pomenkujočih mož. Pripadala je, zaslišala modro govorico. Zgrabila je smrekov oklešček, in upabila najprej moža čez hrbet, nato postopača in nato oba skupaj.

»U-uh! Da se le ne bojita šibe božje! To sta Antikrista, še hujsa od Antikrista!« je zaviskala Erbežnikova žena. Možja je sicer srbelo po hrbtu in rada bi bila odgovorila hudi materi, ali skoraj sta imela strah pred njo, zakaj v roki je držala še vedno trd in krepek oklešček.

»A boš šla stran!« je spregovoril Erbežnik.

»Stran me pidi, ta Antikrist!« je odgovorila in zopet pobožala svojega moža s smolnim lesom.

»Tak jo pa ti dai, Kobelč, ki jo vidiš, kar suni jo!«

»Mene? Mene boste suvali! Pijanči, lenuh, Blaž! Jaz sem hišo postavila, na tehe-le svojih ramah, v tehe-le svojih rokah sem znosila kamenje, sedaj me pa hočejo ubiti! Lemuhi žro in pijejo, čakaš!«

Možje so bili že težki, žganje se jim je nudilo po možganih, in se niso mogli vzdigniti. Zato je imela dobra Majda lahko in hvaležno delo.

Seveda je imel kmet Erbežnik vso pravico, da je bil dobre volje. Ni imel več miru v svoji novi hiši. In kako rad bi bil to stvar predužgati! Kobelčeva Spela mu je bila nad vse všeč! Rdeča pa debela, majhna kot kepic, čisto v srce se mu je zakotalila. Kadar je mislil nanjo, potem je nemadoma zagledal pred seboj črni obraz svoje Majde in zaslišal njen hreščeči glas, je povsili glavo še niže med rame, stisnil pesti in sklenil:

»To mora biti drugače!«

Sredi tedna je bilo deževno. Ploha in grm, šumelo je in robnolo. Kmet Erbežnik je vzel veliko črno ruto, vanjo je zavezal kos slanine in tri pare klobas, v malho je dejal steklenico zelenega. In se je napotil. Konec vasi v Lisjakovi kajži je gostoval postopač Rjovina.

Odpril je nizka, zakajena, snajsta vrata, in malo da ni padel po razklanjani, vegasti veži.

»Ali ni nobenega doma!«

Tolpa podgan se mu je zakadila pod noge in potem trumoma zbežala in se skrilila po luknjah. Od neke je prihajalo smrčanje človeka, ki spi spanje pravičnega.

»Rjovina! Blažek, ali nisi nič ježen, ali nič lačen? Polno steklenico pelinovca imam, tri pare klobas in še nekaj povrhu!«

»Kje imaš pelinovca?« Urno je prilomil Rjovina izpod paža, kjer se je zakopan v

slamo zibal v angelskem naročju. Njegova glava se je pokazala vrhu polomljene lestve v odprtini, skozi katero se je moglo pod streho.

»Blažek, kako si ureni! He-he-he, tule ga imam, dosti ga je za oba, kar dol pridil! — No, no, pa me nikar ne zadržuj, ne bodi tako silen,« se je branil Erbežnik, zakaj postopač mu je vzel steklenico in ga začel objemati.

Stopila sta v temno in ozko lžbo, in kmet je začel: »Pa le ne veš, Blažek, zakaj sem jo prerezal k tebi! E, veš ti, ki si moj prijatelj, zahvaliti se ti imam za dober svet in koj te bom najel, da mi storiš dobroto. Le pijva in vsak dan bova pila, pri meni se ti bo godilo tako dobro, da še v nebesih ne tako. Meso ti bo ostajalo, pelinovca in sadjevca boš pil kot vodo —«

Postopač Rjovina je zija in od začudenja ni zapri ust. Potem se je začel rezati in odkakoval je po klopi, kot da je obseden.

»Erbežnik, čaka, da te zadavim, ki si moj prijatelj! Zadavim te, ker te imam rad! Še povej, kako ga bom pil, kako bom jedel, še povej!«

Kmet se ga je komaj rešil, da je mogel pripovedovati naprej.

»Veš sam nekaj boš moral napraviti zame. Ali mi obljubiš, da boš? Ali prisežeš?«

Postopač je dvignil pest in prisegel, da se gre metat s hudičem, če Erbežnik tako pravi.

»Mojo babo moraš ubiti!«

Postopač je poskočil in prestrašen pogledal kmeta.

»Majdo moraš ubiti!« je kmet ponovil. Kaj pa to mar tebi! Še danes jo ubij! Gorjako vzemi zvečer in jo počakaj pri cesti. Zjutraj je šla v mesto in pod noč se vrne. Pod Metino tepko jo počakaj, skrit v travli! Ko pride, skoči in mahni! Živa duša te ne bo videla, ne vedela. In potem imaš pri meni vse, kot bi ti ankeci godili in stregli!«

Postopač je pristavil steklenico k ustom in pil in pil. Potem si je obrisal usta in hropeče gledal kmeta.

»Pa misliš zares?«

Kmet sprva ni odgovoril, samo nekakaj postrani je pogledal postopača.

Če si ne upaš, kar povej! Grem po drugam! Deset jih dobim, ki store radi to, saj je vseeno. Pošteno bom plačal. Zal mi je, da sem ti povedal.

»Zakaj, Erbežnik! Tako ti povem, da jo bota! Z gorjako jo bom vrezal kot zakljo! Brez skrbi, ti pravim! Jutri boš že sam spal, pojutrišnjem pa greš že lahko h Kobelčevi Speli, če ti ne zije korca vode za vrat.«

Postopač je zopet nagnil in pil. Že se mu je poznala pljanost, oči so se mu začele oziti in sijati kot umazano steklo, iz ust mu je smrdele, roke so mu trepetale in debele grčaste žile so stopile iz kože.

»Erbežnik, kar vedi, da Majdke nocoj ne bo k tebi! Ne bo nas več s krepelcem, in v svojo novo hišo boš lahko poklidal mlade in lepo nevesto.

»E, to je moja stvar! Samo da nimam več Majde. Vraga jo vzemi! Saj jo imam rad, ali nova hiša in stara babo, to se mi ulema! Še za majo bom dal zano.«

— S tem je ljudstvu jako ustreženo, ker ima do najbližje postale 2 ure hoda.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 6. junija.

— Bratski sprejem »Ljubljanskega Zvonca« v Beogradu. — Samoupravna poročila: V Beogradu bo skrbel poseben odbor za sprejem in prijetno bivanje naših dragih Slovencev v naši skupni prestolici. Ljubljancem bo prirejen v soboto jutri na kolodvoru svečan sprejem. Po nastanjenju si bodo gosti ogledali mesto. Zvečer se vrši v novem gledališču veliki umetniški koncert. Po koncertu priredi beogradska občina v hotelu »Imperial« banket, na katerega so povabljeni tudi ugledni meščani in naši kulturni delavci. V nedeljo dopoldne se odpeljejo Ljubljanci s tramvajem na novo kopališče, kjer bodo položili venec na grob Mokranjca in Vele Nigrinove. Potem bodo obiskali pokopališče francoskih in srbskih vojakov. Popoldne si bodo ogledali razne znamenitosti v mestu, nakar priredi »železni polk« gostom vojaško kosilo. Po kosilu bodo izvajali vojaki sokolske vaje. Ob 4. uri popoldne se bodo gosti vkrcali na savskem pristanišču na posebno ladjo, s katero se bodo peljali do Ade Ciganlije, kjer jim bo oficir opisal prehod in napad sovražnika l. 1914. Potem se bodo peljali v Zemun, kjer bo z godbo na čelu skupen sprejem gostov in meščanov po mestu. Nato se peljejo z ladjo do Višnjice ter se vrnejo zvečer v Beograd. Ob 9. uri prireditelj gosti v dvorani nove univerze koncert v korist srednješolskemu dijaštvu. V ponedeljek se gosti vrnejo v Ljubljano.

— Držil »Avtonomist« se hvale, da piše o njem Radić, da je najboljši slovenski republikanski tehnik. Ker je poleg »Avtonomista« samo še »Murska Straža« slovenski republikanski tehnik, potem sme »Avtonomist« na Radićev pohvalo biti v resnici ponosen. Bo pač treba, da napiše »Avtonomist« še kak članek o političnih otrocih.

— Proslava narodnih železničarjev. V sredo je slavila beogradska organizacija Udruga narodnih jugoslovanskih železničarjev po starem srbskem običaju na svečan način svojega patrona cara Konstantina in carico Jeleno. Proslava se je vršila v paviljonu železniške postaje v Topčiduru. Proslava se je razvila v veliko nacionalno manifestacijo, ki je bila izredno dobro obiskana. Navzoči so bili poleg ministra za železnice in podpredsednika beogradske občine Pajevića tudi zastopniki raznih organizacij udruga narodnih železničarjev iz cele države. Z velikim navdušenjem je bila sprejeta poklonilna brzojavka Nj. Vel. kralja Aleksandra. Na proslavi so govorili zastopniki železničarjev iz Srbije, Hrvatske in Slovenije.

— Parastos za padlimi bratji-junaki. Stanikom Židovščine, Francetom Slaipom in Zarkom Boitavzarjem vrši se na Bledu na binkoštni ponedeljek ob 16. uri. K obliži udeležbi vabi vse bratske organizacije odbor Mesne »Orjune« Bled.

— Vse nacionalne organizacije Litije in Smartra (Orjuna Litija-Smartra, Sokol Litija-Smartra, Jug. Matica, Pevsko društvo »Zvone«, Pevsko društvo »Lipa«, JDS), zbrane na žalnem zborovanju dne 5. junija t. l. v Litiji, so sprejele sledečo resolucijo: Globoko užaljeni nad bratko izgubo treh naših najljubših bratov, ki so postali žrtve zločinškega zavratnega napada, prisegamo večno zvestobo jedinstva naroda in države. Pozivljamo vse tiste elemente, ki ščuvajo nerazodno maso proti jedinstvu države in nacionalne misli, naj prenehajo. Nkdar se ne bo posrečilo našo milo Jugoslavijo, za katero je dalo življenje toliko naših bratov, razkrojiti ali razdeljati. Se nas je in še veliko nas je, ki bomo znali v vsakem slučaju braniti in tudi umreti za domovino. Dalje pozivamo merodajne oblasti, da omogočijo vsem narodnočutnim Jugoslovencem vsikdar in povsod, brez bojazni za življenje, javno izražati svoj nacionalni čut. Na vse pripadnike nacionalne misli pa apeliramo, da se čim tesneje oklenejo iz pomočilo vrste Organizacije Jugoslovanskih nacionalistov.

— Planincem in izletnikom. Čojzova koča na Kinkskem sedlu se je otvorila dne 7. junija. Letos je nova oskrbnica v koči.

— Za ugodnost polovinskih voženj. Planinci in izletniki se vlnudno opozarjajo, da se pravčasno prijavijo za izlete. Kdor želi dobiti v društveni pisarni SPD uverjenje, naj pri prijavi predloži dlanke legitimacije vseh gg. članov udeležencev.

— Zakup lova v ljubljanski okolici. Okrajno glavarstvo za ljubljansko okolico bo oddalo za čas od 1. julija 1924 do 31. maja 1929 naslednja lovišča v zakup: V ponedeljek dne 23. junija ob 8. uri lov za občino Brezovica, ob 10. uri lov občine Dobrunje, ob 12. uri lov občine Smartra pod Smarno goru v torko dne 24. junija ob 8. uri lov občine Podgorica, ob 10. uri lov občine Želimlje, ob 12. uri lov občine Rudnik, v sredo 25. junija ob 8. uri lov občine Spodnja Silvnica, ob 10. uri lov občine Črnuče, ob 12. uri lov občine Zgornja Slika. Na dražbe, ki se vrše pri okrajnem glavarstvu za ljubljansko okolico se vabijo vsi zainteresirani s pristavkom, da lahko vsak dan ob uradnih urah v pogledajo dražbene pogoje.

— Iz državne službe. Iz Beograda poročajo, da je v ministristvo za kmetijstvo podpisal ukaz o imenovanju večjega števila uradnikov in ukaz o upokojitvi nekaterih mžjih uradnikov iz raznih resorov ministristva.

— Polovinske železniške karte za rezervne častnike. Ministristvo za železnice je dovolilo, da dobe vsi rezervni častniki, ki so člani udruga rezervnih oficirjev polovinske železniške vozne karte, ako potujejo v kopališča v svrhu zdravljenja.

— France Stele. Iz Kamnika smo dobili brzojavno poročilo, da je umrl danes dopoldne pri svojem biatu gospod Franc Stele, ki je bil v pevskih krogih cele Slovenije in tudi izven njenih mej, zelo dobro znan. Stele je bil prvi tenorist in nadvse vreden zborovodja ter ustanovitelj velikega števila slovenskih pevskih zborov in to predvsem na Tržaškem in Goriskem, kjer je več let deloval kot pevski organizator in zborovodja. Velik del svojega oveskega delovanja posvetil je pevskemu življenju v svojem rojstnem mestu ter bil celo vrsto let duševni oče prvega slovenskega pevskega društva »Lira« v Kamniku. France Stele je dosegel starost 69. let. V imenu »Zveze slovenskih pevskih zborov« prosimo ljubljanske pevске zborni, da se po zastopstvih udeležijo njegovega pogreba, ki se vrši danes (soboto, popoldne ob 5. uri) iz hiše žalosni v Kamniku na pokopališču na Zalah. Odhod iz Ljubljane s kamniškim vlakom ob 14. uri 10 minut, z južnega kolodvora. Za prenočišča v Kamniku bo skrbnjeno.

— Otvoritev koč na Stolu. Podružnica planinskega društva v Kranju naznanja, da bo Prešernova koč na Stolu od 7. junija dalje odprta in oskrbovana.

— Pravilnik o zdraviljenju spolnih bolezni. Ministristvo za narodno zdravje je izdelalo pravilnik, ki ureja zdraviljenje spolnih bolezni v bolnicah in ambulatorijih v celi naši državi.

Ljubljana.

— Minister za notranje zadeve dr. Srškić se je snoči vrnil nazaj v Beograd. Pred odhodom je zapregel oba vel. župana. Popoldne je povabil k sebi g. dr. Rav-niharija ter se z njim dalje časa razgovarjal zlasti o političnem položaju v Sloveniji ter o strankinih zadevah.

— Poziv davčnim uradnikom. Pozivljamo vse tovariše, da se polnoštevilno udeležijo 7. t. m. ob 20. uri sprejema srbskih tovarišev na peronu glavnega kolodvora. — Uprava sekcije.

— Razstava ruske knjige in grafike. Ruska Matica priredi v Ljubljani v Jakopičevem paviljonu od 10. do 17. junija razstavo ruske knjige in grafike. Vstopnina 3 Din, za dijakle 1 Din. Otvoritev se vrši v torek 10. junija ob 17. uri.

— Vsi denaden nastali nepredvidenih zaprek se nabirali dan Mestnega Udruga Feritanege Saveza v Ljubljani preloži na ponedeljek 16. t. m.

— Župe in društva opozarjamo na svečanosti zidave spominskih kamnov v dom Sokola I. na Taboru v Ljubljani, dne 7., 8. in 9. junija s pozivom, da po možnosti vsaj po močnejšem odposlanstvu sodelujejo pri teh prireditvah. Sokolski dnevi na Taboru naj bodo velika manifestacija sokolske ideje. Svojo udeležbo prijavite direktno sokolskemu društvu I. na Taboru.

— Mesina Orjuna Krakovo-Trnovo ima uradne ure vsak dan od 6. do 8. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. ure na Opekarski cesti št. 31.

— Policijske prilave. Tekom zadnjih 24 ur so prispele na polico sledeče ovadbe: 1 tatvina, 2 cestnopolic. red, 1 prekoračenje policijske ure, 1 izkred, 2 prestopka zglasevalnih predpisov.

— Tatvina sodov. Včeraj sta bila ukradeni gostilničarju K. Brezovcu v Komen-skega ulici iz veže 2 sode vredna 200 Din.

— Gostoljubnost. Črni oblaki so se zbirali za Rožnikom, ko jo je Janko I. sekal po Gosposvetski cesti proti Siskli. »Glih zdej se bo uliv,« si je mislil Janko. »Jo una pa tje not mal zavil,« je sklenil in stopil v gostilno. In res, Janka se nikoli v življenju niso varale slutnje, najmanj pa today, če so bile temne. Zunan se je namreč vlijo, kot ob vesoljnem potopu. Janko je pil že tretji »četrte«, zunan pa je deževalo, kot za stavo. Janka je zaskrbelo. Tam v notranjem žepu, kjer ima navadno shranjeno listnico, tam ga je zaskrbelo. »Če ga zdelo se en firlede pokličem, poj smia pa tam; gremaj pod kap vedrit.« In Janko je plačal in stopil pod kap. Obupno je gledal v nebo, po katerem so drveli gosti oblaki. Tedaj pa se je zgodilo, da je prišla mimo dobrotljiva gospodinja Poldi. V dno njenega občutljivega srca se ji je zasmilil ubogi Janko, ki je stal pod kapom. Svojemu sočustvovanju je dala duška na ta način, da je pristopila k Janku in mu milosrdno dejala: »Veja kaj? Če boja tje stal, boja glih tuj mokri, kokr če b' se na sred ceste postaul. Nej na stopja kela u moja veža, boja usaj pošten pod streha!« Lahkoverni Janko se je odzval prijaznemu povabilu in stopil je pod gostoljubno streho Poldike. Ker je zunan še vedno lilo, se je zdelo to Janku le preneumno, postalo mu je kratkoma doždas, naslonil se je na nek zaboj in sladko — zaspal. Medtem pa je začela Poldko nenadoma zanimati vsebina Jankovih žepov. Tako prešerno je vrisla iz Janezovega telovnika nikelnasta verižica, da si Poldka ni mogla kaj in potegnila za verižico. V njeni roki pa je obostala tudi nikelnasta ura. Triumfalno je šla Poldi v sosednjo gostilno in začela prodajati Jankovo uro. Toda nihče je ni hotel kupiti in Poldi je lepo spravila uro doma, češ, bo že prišel njen čas. Medtem pa se je Janko zbudi. Hotel je pogledati na uro, kako dolgo je spal, ko... itd. Rezultat je bil, da je detektiv zaplenil Poldko uro, a Poldko je zaplenilo — sodišče.

Maribor.

— Proslava petletnice osvobodjenja Gosposvetskega polja. V četrtek 5. t. m. je slavil mariborski 32. artiljerijski puk svojo slavo v spomin na dan, ko je pred petimi leti, 5. junija 1919 osvojil znamenito naše Gosposvetsko polje, katero nam je potem mirovna konferenca zopet odzvela ter ga izročila Avstriji. Slava pa se je vršila doma, v vojašnici vojvode Mišiča in je potekala po običajnem redu sekanja kočica in drugih ceremonij. Razen vojaštva so bili navzoči tudi zastopniki velikega župana, zastopniki drugih oblasti in šol, zastopniki Sokola, Orjune itd. Ceremonijel je opravil g. prota Trbojevič, o znamenitih dogodkih pred 5 leti pa je govoril g. polkovnik M. M. Blejwets. Vrši se je dalje zakusek, popoldne pa veselica. Tako je naša vojska dostojno proslavila znameniti dan, ko so prvi vojski Jugoslavije užili gosposvetski kamen, na katerem so nekdo slovenski kmetje ustoličevali svoje slovenske vojvode. Danes to zgodovinsko, sveto slovensko polje ni naše, prišel pa bo dan, ko se tudi to zgodi. Porok in garancija nam je naša čila in junaška vojska.

— Predavanje. Dne 14. t. m. ob 20. uri predava v mali dvorani Narodnega doma g. podpukovnik Dušan Petković o »Umiku srbske vojske l. 1915 čez Albanijo«. Predavanje prireja Sokol.

— Zaima sela Sokola. V sredo zvečer ob 20. uri je imel odbor Sokolskega društva v Mariboru žalno sejo za padlimi nacionalisti v Trbovljah.

— Sprememba v uredništvu. Gosp. Miroslov Golob je odložil glavno uredništvo »Marburger Zeitung« in izstopil iz uredništva lista. Glavno uredništvo je prevzel dosedanj urednik g. Udo Kasper.

— Neurje. V četrtek zvečer je silno neurje, ki je divjalo nad Mariborom, povzročilo na raznih mestih poplave. Pred Pučkovo trgovino na Aleksandrovi cesti je voda, ki ni mogla dovolj naglo odtekat v kanale, vdrila v klet, kjer je imenovanemu trgovcu napravila na raznem blagu od 30 do 40 ti-soč dinarjev škodo.

— Repertoar Narodnega gledališča. V soboto 7. t. m. »Čaršavska knezinja«.

Orjunaši!

Pričakujemo, da bodo na podlagi laž-njnih ovadib, ki so jih vsled Trbovskih dogodkov podali naši nasprotniki, mnogi naši člani aretirani. Vsem Vam, ki bodete tihi, stavljamo v spomin padle žrtve in Vas pozivamo, da možko vztrajate, ker krivda ni na naši strani. V ravnanje Vam pa podajamo sledeča navodila:

Vsak, kdor bo predvoden pred preisko-valnega sodnika, naj ga vpraša, ali je zaslišan kot osumljenec, ali kot priča. V prvem slučaju naj vsako izjavo odkloni in naj molči. V drugem slučaju, naj pove vse, o čemur bo vprašan. Če pa bi odgovor škodo-val njemu, bilo direktno ali indirektno, naj odkloni izjavo, sklicujoč se na to zadevna določila zakona.

OBLASTNI ODBOR ORJUNE.

Celje.

— Žalno zborovanje. V sredo zvečer je bilo sklicano v veliko dvorano Narodnega doma žalno zborovanje radi krvavih dogodkov v Trbovljah, katerega je sklicala celjska Orjuna. Dvorana je bila polna narodne-ga občinstva. Govorili so na zborovanju tajnik celjske Orjune g. Pogačnik, starosta Sokolskega društva v Celju g. dr. Miško Hrašovec ter g. Jerše. V svojih govorih so slavili junaške borbe, ki so padli od zločin-ske bratovorne roke za nacionalistično idejo in edinstvo države. Ob koncu zboro-vanja so se pele pesmi Hej Slovani in Orjunaška. Zborovanje je poteklo lepo in svečano.

— »Narodna kavarna.« Tako zvana Ko-sova »Narodna« kavarna je morala v sredo zvečer sneti zopet svoj napis »narodna«. Ta kavarna namreč ni narodna in se tega naslova poslužuje samo za to, da lovi slo-venške goste. Tudi kavarna Prešeren je morala odstraniti napis kavarna »Preše-ren«, ker se v njej zbirajo sami Nemci. Nemci si naj za svoje kavarne zberejo druge napise.

— Gospodarska stranka pridno prireja v celjski okolici volilne sestanke za občinske volitve. V sredo se je vršil dobro ob-iskani sestanek v gostini Permoser v Ga-briju, kjer se je volilecem razlagal program Gospodarske stranke. Tudi se je pred-estankom izvršila spontana žalna manifesta-cija za padlimi trbovskimi žrtvami, ki so dale svoje življenje za svoje nacionalne ideje. Padlim žrtvam so zborovali po go-voru zaključili trikratni slava.

— Produktivna Glasbene Matice se vrši 11. in 12. junija. Pri I. produktiji nastopijo gojenci nižje stopnje (gostil in glasovir) pri II. pa gojenci srednje in višje stopnje.

— Nevliho s ploho in grmenjem smo imeli v četrtek zvečer nad Celjem. Zadnje dni je nestalno vreme. Po senožetih so pri-čeli že pridno kositi, sena pa vsed slabega vremena ne morejo spraviti pod streho. Drugače pa bo pri nas letina sena obilna.

— Mestno gledališče. Za prihodnji teden se pripravila noviteta »Madame Mon-godin«, francoska veseliga v treh dejanjih.

— Baletni večer se vrši v torek 10. ju-nija v Mestnem gledališču. Gostuje baletni zbor narodnega gledališča v Ljubljani. Vpri-zori se tudi izvirna pantomima »Možiček« od dr. J. Ipavica.

Ptuj.

— Vojaški naboril in zaprsega. Dne 24. do 31. julija se vrše v Ptuj vojaški nabori, za letnik 1904. — Z letošnjo rekrutacijo se vrši obenem zaprsega vseh dosedaj ne-zaprseženih vojaških obvezancev do 50. leta starosti. Zato se pozivljajo vsi dosedaj ne-zaprseženi vojaški obvezanci do 50. leta starosti, da se v to svrhu najkasneje do 20. junija javijo pri mestnem magistratu v Ptuju.

— Svinski sejem se vrši v Ptuju zopet dne 11. junija.

Sport.

STAFETEN TEK SKOZI LJUBLJANO ZA POKAL »JUTRA«.

Kot običajno, tako se tudi letos vrši na Binkošti stafeten tek skozi mesto. Tek, ki se je dosedaj vršil na Binkoštni ponedeljek, se je letos prenesel na binkoštno nedeljo in to radi sokolske slavnosti na Taboru. Zmagovalec stafete dobi pokal, ki ga je poklonil dnevnik »Jutro«, in sicer v trajno posest po treh zaporednih zmagah ali pa petih. Pokal ima sedaj v posesti S. K. Primorje, ki si ga je priboril že drugič zaporedoma in ima tudi vsled tega največ izgleda, da ga dobi v trajno posest. Letos obeta biti boj za to trojevo izredno hud. V štafeti LASK-a je vzrasel izredno hud konkurent in kandidat, kateremu je na tej progi Primorje, sicer ne v svoji najmočnejši postavi, že pred kratkim podleglo. Poleg navedenih klubov se udele-žita teka tudi Jadran in Ilirija, ki sta tudi jaka in opasna protivnika. Tek, ki se vrši v 8 etapah na 2200 m dolgi progi Narodni dom — pošta — kavarna Evropa — hotel Štrukelj — Resljeva cesta — Zmajski most — Vodnikov trg — Pred Skofijo — Stritar-jeva ulica — Marjiti trg — Prešernova ulica — Selenburgova ulica — Kongresni trg, se prične točno ob 10.30.

— Binkoštni nogometni turnir. Na Bin-koštno praznike bo na igrišču SK Primorja, Dunaška cesta nogometni turnir, na kate-rem sodelujejo prva moštva SK Ilirije, Ja-drana, Hermes in Primorja. V nedeljo točno ob pol 17. uri prične prva tekma, na kateri igra Jadran in Primorje, ob 18. uri sledi tekma Hermes : Ilirija. Zmagovalca teh dveh tekem nastopita v ponedeljek točno ob pol 17. uri skleni tekmi. Vsa štiri moštva se danes nahajajo v najboljši formi. Prvenstvene in druge pomladanske tek-me so našim klubom omogočile povsem za-dovolj trenir. Največ šans za zmagovalca pripade Ilirskemu moštvu, toda iznenade-nia niso izključena. Primorje bo po svojih poslednjih uspehih Jadranu vsekarov, trd oreh in tudi Ilirija bo morala v tekmi s Her-mesom napeti vse svoje sile, da odnese zmago, ker je Hermesovo moštvo v zad-njem času zelo napredovalo. Predprodaja vstopnic in trafiki Sever, Selenburgova uli-ca. Za dijakle in vojske znižane cene.

Kriza v Hašku.

Zagrebevo »Novosti« prinašajo z re-zervo vest o krizi v Haškovem nogometnem moštvu. Govori se, da zgubi Hašk cel obrambni trilo. Dasovč odloja baje v Prago, Friedrich na Reko, Vrbancić je vsled ble-sure za dalje časa »invalid«.

Haška na Poljskem.

Haška gostuje 2. in 3. avgusta v Lvovu proti Poznanu, nasmetnemu prvaku Poljske.

Celjska porota.

Požig.

V četrtek dopoldne se je vršila razpra-va proti 13 letni Stefaniji Vinkovič ter 47-letni Tereziji Žumer iz Rogaske Slatine radi hudodelstva požiga. Terezija Žumer je Ste-fanijo Vinkovič, katere je pri njej bila v službi, napeljevala, naj zažge trgovino svoj-ih konkurentov trgovcev Avgusta Otrepe-ca in Cirila Zurmara, katere se je nahajala v hiši Ivana Ogrizeka v Rogaski Slatini. Dala ji je steklenico petroleja in Stefanija Vinkovič je res šla zvečer dne 24. februarja 1924 k trgovini ter skozi špranjo v oknu vili petrolej ter zažgala. Proti 21. uri se je vračal proti domu mimo trgovine Jakob Ogrizek ter opazil, da se iz trgovine ka-di. Posrečilo se mu je ogenj pogasiti s snegom. Zgoreli so okvirji pri oknih, nekaj vreč in polica nad oknom. Stefanija Vinkovič je de-janje priznala. Terezija Žumer pa sprva ta-tila, nato pa tudi priznala. Porotniki so kriv-do požiga pri obeh zankali, pri Žumrovi pa potrdili, da je dala Vinkovičev petrolej. Sodni dvor je Vinkovičevu opustil. Terezijo Žumer pa na podlagi krivdoreka porotnikov obsodil na 1 leto težke ječe.

Uboj.

Popoldne se je zagovarjal radi hudo-delstva uboja 28 letni rudar Joahim Goro-binka iz Hrastnika. Obtožen je, da je dne 22. marca 1924 pri Sv. Katarini v Trbov-ljah vdrl s kuhinjskim nožem v sobo Ivana Čanžeka ter ga zabolil v desno stran pr-si. Čanžek je ležal v postelji, ko ga je Go-robinka zabolil, je zbežal na prosto, padel v neki jarek in tam umrl vsled dobljene poškodbe. Malo pred dejanjem je Gorbinka pretepel svojo ženo ter Heleno Rihter, pri kateri je bil na stanovanju. Rihterjeva je ostela Gorbinko, naj ne pretepa svoje že-ne in tudi Čanžek je skozi okno svari Gorbinko pred takimi dejanji. To je dalo po-vod Gorbinki, ki je bil nekoliko vinen, da je vdrl v Čanžekovo stanovanje, ter ga tam zabolil. Celot dejanje je kazalo znake umo-ra, druge okolnosti pa, na katere se je Go-robinka izgovarjal na uboj, vsled česar je bil obtožen uboja. Porotnikom ni bilo sta-vljeni dve vprašanji, kateri so potrdili, nakar je sodni dvor Gorbinko obsodil na 2 leti težke ječe.

Posilstvo.

Tretji slučaj, kateri se je popoldne obravnaval, je bilo hudodelstvo posilstva. Na zatožni klopi je sedel 19 letni rudar Alojz Lebar iz Trbovelj, kateri je dne 3. maja 1924 proti večeru skušal na okrajni cesti Trbovlje-Marja Reka posiliti neko 60 letno žensko. Pri tem jo je tudi lahko telesno po-škodoval, s tem da jo je dvakrat sunil med noge ter ji tudi odvel torbico z vsebino 672 kron. Prejel je eno leto težke ječe.

Oskrumba in posilstvo.

Četrti slučaj se je istega dne obravna-val radi zločina posilstva in oskrumbe. Na zatožni klopi so 20 letni Salamon Ludvik, rudar v Hrastniku, 20 letni hlapec Paik Ludvik iz Drstvenega pri Jurklostru ter 32-letni posestnik Franc Bohorič iz Drstvenega. Obtoženi so, da so izvršili hudodelstvo posilstva na neki šti ne 14 letni deklici, Franc Bohorič je bil tišti deklici stric in je bil ob-tožen tudi radi hudodelstva oskrumbe. Po-rotnikom je bilo glede vseh treh obtožencev stavljeno 5 vprašani, katere pa so zankali in so bili nato od sodnega dvora oproščeni.

Ponovno je še razpisan slučaj Martin Božič radi tatvine.

Izpred sodišča.

Nepopolnijišji berač.

Karol Zalaznik, zaradi vlačugarstva že osemaistkrat predkaznovan, je pred krat-kim v Kolodvorski ulici beračil. Zalotil ga je stražnik, in šla sta na policijsko ravna-teljstvo, od tam pa v zapore okrajnega so-dišča. Ena obravnava se je zoper njega že vršila. Ker je pa trdovratno tačil, je bila v svrhu zaslišanja priče, stražnika, ki ga je aretiral, preložena na današnji dan.

Zalaznik danes priznava, da je beračil, zagovarja se pa s tem, da ni nič dobil.

Priča stražnik: »Videl sem obtoženca, ko je v Kolodvorski ulici v treh hišah be-račil. Pri eni hiši je hotel imeti celo čevlje. Pa mu nihče ni nič dal, ker je bil pijan. Pijan je bil toliko, da se je malo zaletaval in bil bolj zgovoren, kakor navadno.«

Sodba: Po vlačugarskem zakonu en mesec strogega zapora, en post in eno trdo ležišče na teden.

Po krivem obdolžen?

Ivan Jaklič, strojnik, je obdolžen pre-stopka po zakonu o posesti in nošnji orožja, storjenega s tem, da posesti ene puške ni prijavil.

Obdolženec: »Jaz sem posedoval kot gozdar dve puški in en samokres. Prijavil sem vse... Mora biti posojta.«

Sodnik: »Pokličite pričo Joško Grošlja!«

Obdolženec: »Je šov na pošto, pa je reku, če me boja rabil, pa ne počakaj!«

Bo kmal pršov.

Sodnik: »A — tako? Mi naj ga čakamo. Preložili bomo na njegove stroške...«

Obdolženec: »O — sel bo prec tukl.«

Sodnik: »No — naj bo. Bomo pa med-tem kaj drugega obravnavali.« — Bežite ga iskati!

Vršila se je druga obravnava. Ko se je končala, je predzna priča prišla.

Sodnik: »Aha — ali ste že tu? — Ka-ko je bilo s tisto prijava?«

Priča: »Stvar je ta. Lahko je, da je ta mož prijavil vse tri puške. Prijave je spre-jel, ko je prišel tozadevni zakon v veljavo, medtem umrl svetnik Kavka. Ko je umrl, sem jaz prevzel njegove agende; vendar se ne spomnim, ali je ta mož prijavil eno ali dve lovski puški. Jaz sem prijave oddal na županstvo želimlje in županstvo jih je po-slalo okrajnemu glavarstvu v Ljubljani. Po mojem mnenju obtoženec ni imel nikakega povoda zatajiti lovsko puško, ker je javil drugo, in samokres, ter je bil zaprsežen lovski čuvaj. — Ob času prijave je obdol-ženec res posedoval dve lovski puški in en samokres. Prav lahko je mogče, da sem jaz namesto dveh pušk prijavil samo eno.

Sodba: »Oproščen.«

Stroškov mu ne povrne nihče.

Nasilen pijanec.

Miha Verbek, pri Sivojengradcu neke doma, je hud možakar. Stajerc je, a tudi v Ljubljani je že dobro poznajo. Katli sodnik, ki ima z mnogo ljudmi opravka, za ogo-vori z besedami: »Midva sva se že videla... Danes ste pa obdolženi, da ste svojo ženo ldo in svojega tasta Ivana Preglja pretepa-vali, jima grozili, da je boste ubili — celo sekirjo ste šli iskati itd. — kratkoma —

dva policaja sta morala intervenirati, da sta vzpostavila mir. — Na stražnik Vas sicer niso obdržali, ker ste imeli rane na glavi... No, kdo Vas je? Crv ali kdo drugi? — Pol-i-cija pravi, da je najbolj verjetno, da ste sa-mi padli, ker ste bili pijani. — Policia po-roča tudi, da se bahtate, kadar ste pijani, s tem, da ste avstroogrskega stotnika ubili!«

Obdolženec: »Oh — saj ga nisem!«

Sodnik: »No — kdo Vas je ranil — Crv, ali kdo drugi?«

Obdolženec: »Gospod sodnik, tega pa ne vem. Nisem videl, dobil sem udarec od zadaj.«

Dokazovanje.

Priča, žena obdolženca, Ida Verbek, se poslužuje »pravne dobrote §-a 152 k. p. r. e. in se »odpove pričevanju.«

Sodnik kliče neko drugo pričo, a pove se mu, »de je reku, da na bo hodu k sodni.«

Sodnik preloži obravnavo in pove, da, ako priča prihodnjič ne pride, »jo bo policija pripeljala.«

Čaruga pred sodiščem.

Osilek, 6. junija. (2) V začetku da-našnje razprave proti Čarugi in tovarišem je sporočil predsednik sodnega dvora, da je branitelj dr. Buher obel in da ga nado-mestuje dr. Hečimović.

Kot priča je bil najprej zaslišan orož-niški narednik

Stjepan Balatinač.

ki je izpovedal, da je Čaruga pred njim pri-znal, da je oddal v sobi pri Pirkmajerju iz-revolverja osem strelcev ter ubil njega in ta-ni njegovo ženo. Čaruga mu je rekel, da je streljal zato, ker je videl viseti na steni puške in se je bal, da se ne bi kdo pripiljal do njih in začel nanj streljati. O Priču je izpovedal priča, da je priznal, da je oddal na logarja Tomljenoviča štiri ali pet strelcev. Priča je zaključil vmes: »Moral sem pri-znati, ko ste po meni hodili z nogami!«

Martin Miljevič

Predsednik: »Močilo!« Priča Miljevič je re-kei, da ni trpitiš Čaruge. Priča: »Laz!« On je krivnik! Čaruga: »Res je, da sem pri-znal, da sam ranil gospo Pirkmajerjevo. V-oznal, da sem ranil gospo Pirkmajerjevo. V-ostalem pa laže.« Predsednik: »Ne želite sicer vam dan odvesti!« Priča Miljevič: »Čaruga mi je rekel: Priznaj vam bom, kar nisem kukavica.« Čaruga: »Ti si kukavica!« Ko je odšel priča iz dvorane, mu je Čaruga rekel zaničljivo: »Djubre (gnoj)!«

Potem je predsednik odredil odmor. Po odmoru je bil zaslišan orožnik

Peter Ojčič

ki je izpovedal, da je Čaruga pred njim pri-znal, da je oddal v sobi pri Pirkmajerju iz-revolverja osem strelcev ter ubil njega in ta-ni njegovo ženo. Čaruga mu je rekel, da je streljal zato, ker je videl viseti na steni puške in se je bal, da se ne bi kdo pripiljal do njih in začel nanj streljati. O Priču je izpovedal priča, da je priznal, da je oddal na logarja Tomljenoviča štiri ali pet strelcev. Priča je zaključil vmes

Gospodarstvo.

Jadransko-Podunavska banka.

(Njena zgodovina, njena moč in njena bodočnost.)

Eden naših najpriznanejših pisateljev-strokovnjakov na finančnem polju, Ljubomir St. Kosler, je napisal v zagrebški reviji »Bankarstvo« za naše gospodarstvo eminentno važen članek, katerega prvi del priobčujemo v dobesednem prevodu. Avtor tega članka, Lj. Kosler, je napisal med drugim tudi obširno delo o naši Nar. banki, ki je vzbudilo splošno pozornost ne samo v naši državi, temveč tudi v inozemstvu. Ravno radi tega, ker je članek napisal nepristranski strokovnjak-finančnik, ki se je posvetil izključno gospodar. publikaciji — poprej je bil g. Kosler bančni promist — radi tega, ker pozna g. Kosler naše gospodarstvo in splošno naše denarstvo do najnežnejšega detajla, ker deluje izključno za našo čimprejše gospodarsko učvrstitev, ravno radi tega pričujemo prvi del tega članka, ki govori o zgodovini, moči in bodočnosti tega našega najmočnejšega denarnega zavoda, v doslovnem prevodu. Kdor se želi upoznati tudi z drugim delom te strokovnjaške študije, naj naroči delo iz »Bankarstva« v Zagrebu, Marovska 30-1. (Cena 25 dinarjev.)

I.

Kadar se govori o Jadranski banki, je potrebno, čitalci, da vam povem neko zanimivo epizodo iz zgodovine našega bankarstva, na katero sem se posebno v zadnjih dveh letih tolikokrat spomnil, kolikokrat se je v tisku govorilo o instituciji Jadranske banke.

Mislil beograjsko zadrugo. Bilo je to nekako jeseni 1. 1892, ko je nekoga dne izšel v beograjskih »Malih Novicah« (št. 250 od 10. sept. 1892) velik napis, naperjen proti beograjski zadrugi in to povodom tega, ker je zavod pošiljal obrestno mero na plasirane kredite in na one, katere je dovoljeval. Tu je med drugim rečeno: »V zavesti svoje siede finančne politike je g. Pašić prišel tako daleč, da je potrošil in razmetel poslednji groš, kjerkoli ga je mogel najti. Jemal je in izposojeval si je, kjerkoli se je dalo, in ko je bilo vse to izčrpano, si je poiskal »nov vir državnih dohodkov«. Poizkušal je, da pri poslovnih naših zavodih dobi kredit za svojo menico. Poizkušal je in dobil je. Katerekoli beograjske zadruge, katerekoli narodne banke, dobil je okoli 3 milijone dinarjev na svoje menice. Medtem se je izmenjavla vlada in prišel je tok, da sedanjí minister financ Stojanović izplačuje menice, katere je dal zavodom Pašić. Tako se je tedaj beograjska zadruga znašla v strašni zadregi: ima Pašićeve menice, katerim je prispel rok, a katerih sedanjí minister financ ne prizna in jih neče izplačati. Vsi tedaj se je ta denarni zavod nenkrat znašel v pomanjkanju, ker ne dobi izplačil, na katere je računal, niti jih ne bo dobil, dokler se to celo vprašanje ne reši. Od tod tedaj tudi ta kriza in to povišanje obrestí.

Ne spuščajoč se v razloge, ki so omenjeni beograjski list pripravili do tega, da tako nastopi proti nacionalni instituciji, vem samo toliko, da je bila netočna trditev, da obveze, katere je napravil Nikola Pašić, ne bodo samo neplačane, a to se vidi tudi iz tega, ker jih je minister financ plačal že čez mesec dni.

Toda slučaj sam ni ostal le pri tem časopisnem napisu, marveč se je kot posledica tega pojavila v vrstah vložnikov beograjske zadruge prava panika, kakor v samem Beogradu, tako tudi v notranjinski, kjer so v masah navali na blagajno zavoda. V kratkem času, to se pravi v par dneh, je zadruga izplačala 50 odstotkov svojih vlog, katere so v omen. času — treba je upoštevati, da je to bilo pred tremi desetletji — znašali nekaj manj kot dva in pol milijona dinarjev v zlatu. Prvi, ki so zahtevali, da se jim depoziti vrnejo, so bili orožniki uprave mesta Beograda. Tako sem ob neki priliki čital v poročilu zadruge, ki jo je sam slučaj občutno omajal, ali ki se ji je poleg tega posrečilo, da izplača vse vloge, ki so bile predložene v realizacijo. V kolikor sama zadruga tudi ni razpolagala z zadostnim kapitalom, so se poedin. člani njene uprave tukaj našli na mestu in so se osebno založili kjerkoli so mogli, da bi prispevali potrebni kapital. Kakor rečeno: Vložniki so bili popolnoma zadovoljni, naval je prestal, kriza je jenjala in svet se je pomiril; čez teden dni so beograjski meščani, ko so videli, da so bili zapeljani po nepremišljenem časopisnem napisu, so se ponovno vrnili »k baherjem« beograjske zadruge in so zaprosili, da se sprejme isti denar ponovno kot depozit v varstvo.

To je bila logična posledica, ki ni smela izostati. Med tem je slučaj z Jadransko banko pokazal, da pri nas ne more biti vedno logičnih zaključkov, marveč, da so lahko popolnoma neložnični in negativni rezultati kake pozitivne in premišljene akcije.

V prvi vrsti moram omeniti, da Jadranska banka v času nacionalnega ujedinjenja ni vživala podpore od nobene politične stranke. V naših razmerah je tudi to že en minus! Medtem je bila skozi poslednji dve leti svojega delovanja stalno napadana od tiska neke močne politične stranke in ker je ta imela mo-

čan vpliv ravno v nacionalistični družbi, je naravno, da je tudi Jadranska banka, ki je zopet po konstelaciji svoje kapitala, po svoji upravi in klifenteli par ekselence nacionalna institucija, je imela odtod veliko škodo, ogromno škodo, katere posledice se niso mogle zadostno predvideti.

Dočim sama časopisna kampanja sploščka ni imela močnejšega uspeha, so se po kratkem času razmere znatno izpremenile na škodo Jadranske banke. S sistematičnimi napadi proti zavodu se je amajalo zaupanje v vrstah njegovih vlagateljev, zlasti v Sloveniji in Hrvatski, deloma pa, v manjši meri, tudi v Dalmaciji, in to zlasti po italijanizaciji Banco Adriatico v Trstu, o kateri pravi sam upravni delegat Čiro Kamenarović: »poskus, da se zruši zavod v Trstu, ni uspel, toda tržaška banka je pretrpela znatno škodo.« Ko je prišlo v Zagrebu do poloma Balkanske banke in v Beogradu do zloma Beograjske Ujedinjene banke, je pri nas zaupanje v bančne zavode sploh trpelo, pri Jadranski banki pa je ta pojav samo potenciral oni proces, ki ga je omenjena časopisna kampanja že izvajala: povečale so se zahteve po vračanju depozitnih kapitalov. In kakor so bili nekoč pred 30. leti žandarji beograjske občine prvi, ki so se postavili na vogalu Jakšičeve ulice in Obličjevega Venca, da bi bili prvi v provokirani navali vlagateljev na Beograjsko Zadrugo, tako je bilo tudi tu pri Jadranski banki neko ministristvo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev prvo, ki je v Trstu svojim organom zabranilo vršiti nakazila preko Jadranske banke in odredilo, da se mora to vršiti preko italijanskih denarnih zavodov...

* V bančnem poročilu za leto 1922 čitamo med ostalimi tudi sledeče:

»Koncem julija lanskega leta je bila poslana italijanskim oblastem v Trstu denun. cilijacija proti Jadranski banki Trst. Po tej denunciaciji naj bi bila oškodovana tržaška Jadranska banka z nedovoljenimi manipulacijami italijansko državo za dvajset milijonov lir. Na žalost je napravil in razširil gotov tisk v naši sredini to afero in to samo za to, oškoduje naš zavod.«

(Nadaljevanje sledi.)

Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru.

Od 10. do 28. avgusta 1924.

Razpis oficijelnega lepaka. Razstavní odbor je razpisal za tri najboljše osnutke oficijelnega lepaka za »Industrijsko-obrtno razstavo v Mariboru« nagrade v znesku po 2000, 1000 in 500 K. Osnutek, ki bo sprejet se nagradi seveda še posebej. Vabimo vse zainteresirane (umetnike, slikarje, itd.), da se udeležijo natečaja. Vse informacije glede besedila daje pisarna razstavnega odbora Maribor, Grajski trg št. 1, telefon interurban št. 325. Osnutke je vpsolati zapечатene in označene samo s šifro najkasneje do dne 20. junija ob 12. uri dopoldne.

Industrija na razstavi. K letošnji razstavi, ki je kakor že omenjeno, zamišljena v mnogo večjem obsegu in ki naj dokumentira ves razvoj industrije in obrti zlasti ob naši severni meji, je pritegnjena tudi industrija. Mislimo, da ni treba posebej naglašati važnosti razstave, zlasti za one industrijske panoge, ki so šele v razvoju in o katerih se pri nas zelo malo ve in zna. Vselejmi so predvsem trgovinske institucije, kjer se sklepajo kupčije v velikem obsegu, dočim je namen razstave pred vsem ta, da seznani najširšo javnost z domačo industrijo in tako opozori na njo vse konzumente. Ne le v industrijskih krogih, tudi v krogih konzumentov in trgovcev je bilo doslej pomanjkanje take razstave zelo občutno, ker je moral marsikdo premišljevali in pisariti okrog, ne vedoč, da dobi ta ali oni industrijski izdelek po mnogo nižji ceni in mnogo prej doma v lastni državi. Na drugi strani je pa industrijaec z ogromnimi stroški iskal kupcev in metal tisočake za reklame, da je opozoril javnost na svoje podjetje. In kljub temu ni mogel doseči zaželenih uspehov. Vsemu temu se da od pomoči samo potem takih razstav, katere obiščejo zainteresirani iz vseh delov naše države in tudi mnogo inozemcev.

Zato je predvsem v interesu industrije in njene razvoja, da se v čim večjem številu udeležijo razstave. Omotne razmere, ki sicer tega ali onega obrtnika ovirajo, da bi se razstave udeležil, pri industriji ne pridejo v poštev, saj so stroški v primeri z ugodnostmi, ki jih nudi razstava, majhni.

Ze iz navedenih razlogov je pričakovati, da se udeležijo industrija v častnem številu letošnje razstave v Mariboru. Prometne zveze so zelo ugodne in razen tega je zadobil razstavní odbor zagotovilo, da se bo dovolil za razstavljeno blago po železnici 50 odstotni popust. O tem bomo poročali še natančneje. Za danes samo ponavljamo vabilo, da se industriji v čim večjem številu udeležijo razstave s svojimi izdelki.

Obrtniki! Ali ste že premislili kakšno korist in ugodnost vam nudi razstava? Ako še tega ne veste, vprašajte tovariše, ki so se udeležili lanske in predlanske razstave! Nekateri se sedaj niso izvršili vseh naročil, ki so jih lani dobili. Ne zamudite torej te prilike in sigurno prijavi udeležbo! Če niste slučajno prejeli prijavnice, jo zahtevajte od razstavnega odbora.

Vse informacije glede razstave daje edino le pisarna razstavnega odbora v Mariboru, Grajski trg 1, telefon interurban št. 325. Tja se naj obračajo vsi zainteresirani bodisi pisмено, ustmeno ali telefonično. Za dobise naslovljene na druge osebe ne prevzame odbor nobene odgovornosti.

Tržna poročila.

ZITO.

Budimpešta. 4. junija. IV tisočih madž. kron) Pšenica 310 do 325, rž 280 do 285, ječmen za krmo 200 do 320, za pivovarje 315 do 335, oves 320 do 325, koruza 271 do 275, otrobi 230 do 235.

Dunaj. 4. junija. Pšenica 3225 avstr. kron, madžarska 3250 avstr. kron, jugoslov. 150 do 152 čsl. kron, madžarska rž 2900 do 2950, domača rž 2950 do 3000, bavarski oves 2775, koruza 190 čsl. kron, rumunska in belgijska koruza 925 holand. zold.

ZIVINA.

Dunaj. 5. junija. Dogon 783 glav goveje živine, od tega 548 iz Jugoslavije, in 887 svinj. Promet v goveji živini je bil slab in so ostale cene nespremenjene, svinje notirajo: debele 17 do 20, mesnate 20 do 24 tisoč avstrijskih kron.

× Letošnja produkcija tobaka. Ker se je javilo letos precej več pridelovalcev tobaka, računalno, da bo letošnja žetev tobaka v naši državi za 10% večja od prejšnjih.

× Carinitenje blaga, ki prihaja z Reke. Po naredbi generalne direktcije carin se uporablja za blago, ki pride z Reke, minimalna carinska tarifa.

× Nova določila o telegrafski in telefonski službi. V postnem ministristvu se stavlja neko novo naredbo, ki bo unificirala vsa dosežaj volivna določila o telefonskem in brezžičnem prometu.

× Gospodarska konferenca v Padovi. Predsedništvo trgovsko-obrtniški zbornice treh Benečij in Italijansko-jugoslovanska trgovska zbornica v Rimu prirediti ob priliki Mednarodnega vzorčnega sejma v Padovi, v sporazumu z drugimi gospodarskimi ustanovami in Upravo mednarodnega vzorčnega sejma v Padovi, konferenco jugoslovanskih trgovskih in obrtniških zbornic in zbornice treh Benečij. Na konferenci, ki se vrši dne 14. t. m. in naslednje dni, se bo razpravljalo o prometnih, carinskih, bančnih vprašanjih, o medsebojni informacijski službi in o raznih drugih vprašanjih ki se tičejo pospeševanja medsebojnih gospodar. odnosov. Po konferenci se bodo vršili tudi sestanki naših in italijanskih trgovcev in industrijecev. Želeli bi bilo, da se sestanka udeležijo v čim večjem številu tudi zastopniki naših poslovnih krogov. Zbornica pravi, vse zainteresirane, ki se nameravajo udeležiti sestankov v Padovi, da ji naznanijo to do 10. t. m. Obenem se opozarja, da imajo jugoslovanski poslovniki vsehsejma v Padovi, ki se vrši od 5. do 19. t. m. 50 odstotni popust na pristojbine za italijanski vizum in znatno znižanje na italijanskih železniceh. Tudi je dovolila naša železniška uprava poslovnikom vselejma vozne karte za polovično ceno.

DOBAVE.

× Dobava srednjega lesa. Pri ravnanstevstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 24. junija t. l. črtnasta licitacija glede dobave večje količine desk itd. Predmetni oglas z natančnimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Za birmo

nudi ure, srebrnino in zlatnino, naiceneje v veliki izbi

Ivan Pakiž, Ljubljana, Stari trg št. 20

"Pri nizki ceni"
Ignac Zargi
Sv. Petra č. 3

nudi cenjenim odjemalcem po globoko znižanih cenah razno damsko, možko in otroško perilo, najnovije bluze, damske obleke, perilno, od 140 Din naprej, razne nogavice v vseh barvah, svilenen flori-nogavice za dame od 38 Din naprej, dalje velika izbira za gospode in otroke, svilene in pletene samoveznice itd.

Znižane cene

ni na debele in drobno

Trboveljski premog in drva dobavila

Družba Ilirija, Ljubljana.

Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

Plačilo tudi na obroke.

To in ono.

Današnja Rumunija in nje prebivalstvo.

Pred svetovno vojno je bila kraljevina Rumunija upravno razdeljena na 34 departementov (judere), združenih na zgodovinski podlagi na 4 province: a) Moldava (13 depart., 38.058 kvadr. km), b) Velika Vlaška (12 depart., 52.505 kvadr. km), c) Mala Vlaška (5 depart., 24.078 kvadr. km) in d) Dobruđa (4 depart., 23.262 kvadr. km). Površina celega predvojnege rumunskega ozemlja je znašala skupaj 137.903 kvadr. km.

Po svetovni vojni se je površina in tudi število prebivalstva Rumunije podvojilo. K stirim štirim provincam se je pridružilo 6 novih: a) Banat (2 depart., 17.980 kvadr. km), b) Besarabija (9 depart., 44.422 kvadr. km), c) Bukovina (11 depart., 10.422 kvadr. km), d) Krišana (3 depart., 17.086 kvadr. km), e) Transilvanija (15 depart., 57.819 kvadr. km). Nove rumunske pokrajine tvorijo torej kompleks 42 departementov s skupno površino 156.341 kvadr. km, ki je za 18.438 kvadr. km večji kot je pa bil teritorij stare kraljevine.

Današnja Rumunija je potekatem razdeljena na 10 provinc zgodovinskega značaja s 76 departementi; njena površina znaša 294.244 kvadr. km.

Od sklepa miru se še ni vršilo v Rumuniji splošno ljudsko štetje; zadnje datira od 1. januarja 1913. Število prebivalstva se po uradnih podatkih cení danes na 16 milijonov 500.000 duš. V starem kraljestvu so 1. januarja 1913 našli 7.234.919 prebivalcev, katero število se je s pridobitvijo bolgarskega dela Dobruđe po balkanski vojni zvišalo do 1. jan. 1916 na 7.897.811 duš.

Kar se tiče po svetovni vojni pridobljenih pokrajin, se cení njih prebivalstvo skupno na 8.532.000 duš. In sicer v Besarabiji 2.600.000, Bukovini 813.000 in v Transilvaniji, Banatu in ostalih 5.199.000 prebivalcev.

Velika večina, 82 procentov prebivalstva prebiva na kmetih; mestnih občin je samo 52. Povprečno pride v Rumuniji 56 prebivalcev na kvadratni kilometer; po pokrajinah pa v starem kraljestvu 57,2 v Besarabiji 52,2, v Bukovini 77,8 in v Transilvaniji z Banatom 50 prebivalcev na kvadratni kilometer. Po narodnosti se cení število Rumunov na 73,1 proc., Madžarov 8,5 proc., Nemcev 4,3 proc., Rusov in Ukrajincev 3,3 proc., Bolgarov 1,5 proc., Židov 5 proc., drugih narodnosti 4,3 proc. Število Slovanov je pa čisto gotovo cenjeno prenizko, posebno bolgarski element so rumunske oblasti kolikor mogoče zatajevale.

Poslovilno pismo atentatorja.

Atentator Karl Jaworek, ki je izvršil napad na avstrijskega kancelarja dr. Seipila, je poslal svoji ženi Margareti sledeče poslovilno pismo, pisano v slabi nemščini:

Draga žena!

Smiliš se mi in še bolj oba mladiča, toda žal ne morem najti več izhoda. Rad, zelo rad se poslovim tako daleč od sveta, kajti zame nimam življenja nobene vrednosti več in ti veš jako dobro, kaj me najbolj muči, in gospodarski položaj, in zato ni nič čudno, če se naveliča življenja. Zame sta ugasnila veselje in ljubezen in nobenega izloda ni, da bi mogel biti še kdaj srečen. Zato je bolje tako. Ne vzemiraj se, ker ti to škoduje. Kadar bosta otroka velika, lina povej, da je umrl oče, da sta bila še majhna.

Za pomeverjen denar 300.000 dobiš v tovarni obradu in upam, da ti bodo izplačali tudi za moj depozit. Potem moraš takol poravnati vse dolgove in tistih 561.000 od Mici, daš ti bo večni plašč in površnik, če pa ti bo še premalo, daš ji še par srajc in spodnjih hlač, potem ne dolgujem nikomur nič več na svetu. Molim ljudem ni treba ničesar povedati, ti že približno vedo, kaj se je zgodilo in zakaj je tako daleč prišlo. Potem je konec vse miselje. Postavi sem si v glavo, da izginem brez sledu s sveta, da me nihče več ne najde, potem pa sem si mislil, da tiak nimam nobenega denarja, zato hočem storiti, da našedo moje truplo, da dobiš od bolnišnice blaginje še 450.000 K. Z menoj ni treba delati nobenih komedij, kjer bom ležal, tam naj me zagrebejo. V soboto pomoči sem spal v Gradcu v neki gostilni in se mi je sanjalo, da sem bil pri tebi in pri Karli in sem bil tako vesel, ko sem se zbudi, bile so samo sanje. Če se mi posreči, gre še nekdo z mano, ki bi ga rad imel pri sebi, potem pa bom popolnoma zadovoljen na svojem novem svetu.

H krizu mogoča zadnjega pisanja najlepše pozdrave in poljube od vsega nesrečnega Karla, dobro se imej!

Lady Russel in njen otrok.

Odbor petorice angleškega senata je kot najvišja sodna instanca v civilnih zadevah pod predsedstvom Lorda Birkenheada izrekel razsodbo v senzičnem procesu Russel. Senat je kot zadnja instanca odločil o prituži, ki ga je vložila gospa Kristabla Russel, žena Johna H. Russela, sina in dediča Lorda Amphilha, proti razveljavitvi njenege zakona z Lordom Russelom.

V juliju 1922 je Lord John Russel vložil proti svoji mladi ženi tožbo za ločitev zakona, ker je bila brez vsakega njegovega sodelovanja v blagoslovljenem stanju. Lord Russel je tožil svojo ženo radi zakonolomstva z neznanimi storilci. Prvi proces se je vršil celih devet dni in sodišče je Lady Russel oporočilo, kar ni moglo dognati zakonolomstva z neznanimi storilci. Lord Russel je vložil novo tožbo in jo podprl s trditvijo, da se v kritičnem času ni dotaknil svoje žene in da ne more medtem rojeni otrok na noben način biti njegov sin in dedič ogromnega premoženja. Lady Russel je pri tem procesu izjavila, da je njen mož »mesečnika« in da je kot tak z njo spolno obteval. Po sedemindnevem procesu je razsodilo sodišče v prilog tožljivca.

Proti tej razsodbi je vložila Lady Russel prituž. Apelacijsko sodišče je potrdilo razsodbo. Komplikirani pravni slučaj je prišel po dveh letih končno pred senat, ki je zavrgel razsodbo nižjih instanc in končno veljavno razglasil veljavnost zakona Lady Russel in legitimnost njenege sina Geoffreya. Tožilec John Russel je zapravil veljkansko vsoto 40.000 funtov za odvetnike ne glede na druge velike stroške.

Razsodba je bila izrečena z glasovi 3 : 2. V prilog žene so glasovali Lordi Birkenhead, Finlay in Dunedin, proti pa Sumner in Carson. Razsodba temelji pred vsem na nedoumnosti dokaza moževega neizvr-

ženega spolnega obtevanja in na angleškem pravnem pojmovanju, da se mora vsak v zakonu rojeni otrok smatrati za legitimnega. Razsodba je povzročila v vsej Angliji največjo pozornost.

Izvir Nila.

»Vi, ki vam je ljubezni tiranija neznana bolj, kot so študenti Nila...«

Tako je pel pred skoro sto leti naš veliki Prešeren v svojem znanem sonetu in s tem ovekovečil tudi v naši literaturi problem, ki je čela tisočletja vznemirjal človeštvo. Že zaradi znamenitih dogodkov, ki so se odigravali na bregovih starodavnega, svetlega Nila, je ta veletoč prednjačil po svoji popularnosti pred vsemi drugimi na svetu. Noreni veletoč na tudi ni niti v sili preteklosti niti v poznejših stoletjih vzbujal toliko pozornosti znanstvenikov sveta, kakor ta in to radi svojih skrivnostnih in kakor obtok zemlje rednih vsakotnih poplav in še bolj skrivnostnih svojih izvirov.

Že stari egiptovski ter poznejše grški in rimski učenjaki, so si belili glave s tem problemom in še za časa našega pesnika Prešerna so bili kakor vidite, »neznani študenti Nila«. Komaj začetek našega 20. stoletja je rešil ta problem. Izvir Nila leže dolina v abesinskem visokozorju, v geografski širini 9 do 16 stopinj severno ekvatorja, deloma na ekvatorju samem in v takozvanih Nilskih jezarih. Iz teh jezer pritoka takozvani bebi N. iz Abesinije po Atbari Nil, kateremu je treba pritišeti še reko Atbaro, ki pritoka tudi iz Abesinije.

Beč Nil doseže pri Duesnu v avgustu in septembru vsakega leta svoji vodni minimum, dočim doseže obratno modri Nil istočasno svoj maksimum. To se ponavlja kakor letni časi že čela tisočletja tako redno, da je na teh poljih zgrajeno vse egiptovsko poljedelstvo. Ta čuden pojav pa mora imeti tudi svoj vzrok. Poročila o raziskovalnih se glase takole: Kako stvari v resnici stoji, so pokazala komaj novejša raziskavanja, ki so bila podvzeta na državni predlog po Baronu Beadnellu in Humeju od maja 1902. do januarja 1904. leta v gotovi razdalji od izliva obeh glavnih tokov v skupno strugo: na modrem Nilu 5 km nad Khartumom; na belem Nilu 320 km nad izlivom pri Duesnu. Pri tem se je ugotovilo, da obiljuje visoko poplavo modri Nil z Atbaro, ki prihaja iz Abesinije. Naglo in ogromno narasla voda modrega Nila pridruži v glavno skupno strugo tako, da popolnoma zapre odtok belega Nila, da se njegova voda zastavi in daleč nazvokr prekrije vse nižine. Le radi te zapreke se nabere v tem pasivnem dotoku ogromna množina vode, ki polagoma odteče komaj tedaj, ko modri Nil upda. Ravno v času ko dospe najvišje vodovje modrega Nila do Khartuma, je prispevek belega najmalenkostnejši. L. 1903 je znašal le eno dvajsetino. L. 1902 pa celo samo eno dvajsetino vodnega pritoka modrega. Komaj po odtoku vodovja modrega Nila, ob koncu novembra ali začetkom decembra, zadobi zopet beli Nil premoč, ki jo ohlani potem ves čas do prihodnje jeseni.

Radi tega je razumljivo, da so odposlanci Aleksandrovi, katere je vodil Aristotel, ki so prišli do izliva obeh izvirov v glavno strugo ravno v jeseni, ugotovili, da je modri Nil glavni izvir, beli pa je majhen in neznaten dotok, dočim so poznejši raziskovalci, ki so prišli tja ob drugih letih, ugotovili ravno nasprotno. To prepričanje med raziskovalci, kateri dotok je pravi in glavni izvir Nila, se trajalo vse do leta 1904 in zato so bili »neznani študenti Nila«. Vzrok veljkanskega in naselega narasla vodovja modrega Nila je silno in nenavadno tesenno defevie v Abesiniji, ki pa je, kakor se v najnovšem času sodi, v zvezi s kosmičnimi ne zemskimi pojavi in nastopa ravno v tem času in tako precizno radi takšne pozolije naše zemlje na poti krog solca.

»Študenti Nila« danes torej niso več »neznani«, kakor so bili že za časa Prešerna, zato pa je danes morda še bolj neznana »ljubezni tiranija«, kajti Julije so že davno izumrle...

Drobiž.

STRAŠEN ZLOČIN V CHICAGU.

Dva dijaka ohškaše univerze, 18 letni Loeb in 19 letni Leopold, sta izpovedala, da sta nedavno umorila štirinajstletnega Roberta Franka, sina večkratnega milijonarja. Oba morilca sta iz bogatih družin. Leopold je izpovedal, da sta kratkoma sklenila umoriti »za sport« kateregaoli milijonarjevega sina. Prvotno sta nameravala svojo žrtev samu sk. št. pozele pa sta iz umorila. Zato sta povabila Roberta Franka na izlet z avtomobilom. Napreje sta ga ranila na glavi, potem sta mu zamašila usta s cunjam, pod n. pa sta mu postavila steklenico etra, ki s. a. za ukrada v šolskem laboratoriju. Ko so prisrpli z avtomobilom v zanaščen kraj sta svojo žrtev sekla do nagega, polila njen obraz s strupeno kislino, začela njeno obleko in zakopala čevlje. Morilca sta se prvotno zagovarjala s tem, da sta izjavila, da sta bila takrat v popolnoma drugi smeri z dvema ženskama katerih imen ne moreta izdati iz galantnosti. Toda komisije je našla pri Frankovem truplu le opoldovje očale in soter Leopoldove družine je izjavil, kda in kam se je odpeljal mladi gospod.

× Ameriška »slamska dvojčka«. V Italijo sta dospela dvojčka Godino, ki sta popolnoma podobna umrliima slamskima bratoma. Dvojčka Godino sta majhne postave, plavolas in nekoliko kratkovidna. Stara sta šestnajst let. Njuna mati je Španiolka. Dvojčka sta zraščena na trebuhu. Iz Italije potujeta v London, odtam v razna večja evropska mesta in končno v Washington, kjer bosta ostala tri leta in obiskovala trgovsko sovo. Dvojčka se skrbno izogibljata radovednosti občinstva.

× Grozen požar v ameriški šoli. V Plaza del Rey v Kaliforniji je nastal požar v tamnišnji šoli za duševno zaostale otroke. 23 otrok je zgorelo, 40 pa je ranjenih. Požar je nastal v pritličnem popolnoma esene šole.

× Mednarodni protituberkulozi kongres. Mednarodna zveza proti tuberkulozi priredi mesca avgusta v Lausanni svoj četrty kongres, na katerem se bo razpravljalo predvsem o vplivu tuberkuloze na nosečnost, o biološki bacila in o profilaktičnih odredbah proti tuberkulozi.

Bil je obenem radoveden, kaj je v onem zaboji, ki so ga mornarji zakopali. Če ga može niso hoteli obdržati, zakaj ga niso vrgli v morje? Bilo bi dovolj priprosto.

»Ah,« si je mislil, »najbrže ga niso hoteli vreči stran. Skrili so ga tu, da ga pozneje poiščejo.« Zlezel je torej z drevesa in pričel preiskavati zemljo naokrog, če niso ljudje česa pozabili, kar bi si lahko prisvojil. Tedaj je odkril v grmovju pozabljeno lopato.

Poskusil je kopati z njo, kakor je videl mornarje. Neprijetno delo, ker se je moral z boso nogo upirati ob lopato. Toda Tarzan ni odnehal, dokler ni izkopal mrliča. Potegnil ga je iz groba in položil na stran.

Potem je kopal naprej in končno zadel ob zaboj. Dvignil ga je iz luknje in postavil poleg mrliča. V jamo je pahnul truplo in jo potem zasul. Po končanem delu se je lotil zaboja.

Štirje mornarji so se potili pod njim; Tarzan pa ga je vzdignil sam, kakor bi bil prazen, navezal vrv krog njega in ga z lopato zadel na hrbet. Potem ga je odnesel v najbolj divji del džungle.

Seveda ni mogel z nerodnim bremenom na drevesa; zato je sledil od velikih živali skozi goščavo utrti poti.

Romal je že več ur, ko je zadel ob neprodno steno grmovja. Tu se je moral oprijeti najnižjih vej, da se je prerinil naprej. Čez četrte ure je dospel v amfiteater, kjer so imele opice svoja zborovanja in svoje dum-dum slavnosti.

Blizu sredine, ne daleč od takozvanega bobna, je pričel kopati. Kljub zanj zelo napornemu delu je vztrajal, dokler ni izkopal tako velike luknje, da se je zaboj skrnil v njej.

Tarzan je zraven dokazal, da ima vendar le več pameti od opic, med katerimi je zrastle. Domislil se je, da mora biti v zaboji nekaj dragoce-

nega, sicer bi ga može ne skrivali. Od opic se je naučil posnemati vse novo in nenavadno; zdaj ga je pa gnala prirodna radovednost, lastna opicam in ljudem, da bi odprl zaboj in pogledal, kaj je v njem.

Toda zaboj je imel težko ključavnico in močne, železne obroče, da nikakor ni mogel zadostiti svoji radovednosti.

Za enkrat se je modal zadovoljiti, da ga je skrnil. Na vsak način je bil varen pred tujimi rokami.

Kakor že tolikrat, se je odpravil tudi zdaj proti koči. Spotoma je lovil in pojedel na mestu, kar je dobil.

Ko se je približal koči, je bila že noč. V notranjosti je gorela luč. Clayton je namreč našel vrč olja med stvarmi, ki jih je črni Miha pustil Claytonu. Dvajset let se ni nihče dotaknil tega vrča. Tudi svetiljke so bile še porabne — zato je bilo v notranjosti svetlo, kakor po dnevi.

Tarzan je strmel. Večkrat se je že vpraševal, zakaj so svetiljke. Sicer je v knjigah bral o njih in jih videl na slikah, toda razumeti ni mogel, odkod ta čudezna solnčna svetloba.

Ko se je približal najbližjemu oknu, je videl, da je koča z vejami in jadrmi razdeljena v dva dela.

V sprednjem koncu so bili trije može — oba starejša v živahnem razgovoru, dočim je mlajši slonel na stolu in bral menda neko Tarzanovo knjigo.

Ti trije može Tarzana niso posebno zanimali, pač pa pogled skozi drugo okno. Tam je ugledal mlado deklico! Bila je res krasno raščena! In kako nežna je bila njena bela koža.

Pisala je na Tarzanovi mizi. V kotu je na travi ležala zamorka in spala.

Celo uro je Tarzan občudoval Jane Porter. Kako rad bi govoril z njo, pa se ni upal, ker je bil prepričan, da ga ne bo razumela, kakor ga ni mladi mož; obenem se je bal, da bi je ne prestrašil.

Končno je vstala. Pisanje je pustila na mizi. Stopila je k postelji, kjer je ležalo več plasti mehke trave in jih zrahljala. Potem si je razpletla bogate, zlate lase. Kakor od solnca pozlačen slap so se vili gosti kodri okrog njenega obraza in postave.

Tarzan je stal kakor začaran.

Nato je ugasnila luč in v koči je zavladala tema.

Tarzan je mirno čakal zunaj. Sedel je pod oknom več kakor pol ure. Enakomerno dekliraje dihanje mu je razodelo, da je zaspala.

Tedaj je previdno stegnil roko skozi okno in tipal po mizi. Končno je našel papirje, ki jih je Jane Porter popisala. Vzel jih je in potegnil roko ven. Zložil je liste in jih vtiaknil v tul k puščicam. Nato je tiho kakor senca šinil v džunglo.

Odnešena v džunglo.

Drugo jutro je prva Tarzanova misel veljala dragocenemu zakladu, ki ga je prinesel s seboj, namreč pisanju, skritem v tulu.

Upal je, da bo lahko bral, kar je lepa bela deklica pisala prejšnji večer.

Toda ob prvem pogledu je bil bridko razočaran. Še nikdar ni po ničemer tako hrepenel, kakor sedaj, da bi lahko prebral pismo zlatolase boginje, ki se je tako nenadoma pojavila v njegovem življenju.

Pismo ni bilo njemu namenjeno, vsebovalo pa je njene misli in to je Tarzanu zadoščalo.

In zdaj so ga ovirale čudne, pisane črke, ki jim ni bil vajen. Črke so bile poševne, baš obratno, kakor v tiskanih knjigah in bile sploh čisto drugačne.

Prej se je že večkrat trudil, da bi prebral pisano črno knjižico in čeprav je poznal črke, ni mogel pojmiti zmisla besed.

Zdaj je poskusil svoje znanje pri tem pisanju. Dolgo je ugibal, dokler ni polagoma spoznal, da pozna že vse črke; bile so le nekako čudno zveržene in spačene.

Že se mu je posrečilo razvozlati tu in tam kakšno besedo — skoro bi zavriskal od veselja: znal je brati tudi pisane črke! Šlo je sicer počasi, toda pomalem je razumel vse. Bral je sledeče:

Gd. Hazel Strang, Baltimore, Md.

Na zahodni afriški obali, 10° južne širine 3 (?) februarja 1909.

Draga prijateljica!

Sicer nima zmisla, da ti pišem, ker ne boš nikdar uzrla teh vrstic, toda povedati ti moram par strašnih dogodivljajev, ki smo jih doživeli, odkar smo se z nesrečno ladjo »Arrov« odpeljali iz Evrope.

Če se nikdar več ne vrnemo v civilizirani svet, kakor se nam zdaj obeta, imam toliko več vzroka, na kratko popisati dogodke, ki so nas upropastili.

Kakor veš, smo podvzeli znanstveno ekspedicijo v Kongo. Papa bi moral raziskati upravičenost čudnega mnenja, da je v prastarih časih živel v Kongu civiliziran narod, čigar ostanki so tam še zakopani v zemlji. Tako so mi rekli pred odhodom; na odprtem morju sem šele zvedela resnico.

Kakor se zdi, je neki star prijatelj knjig, posestnik knjižarne in antikvarijata v Baltimore, našel med listi zelo starega španskega rokopisa neko pismo iz leta 1550, kjer so popisani dogodivljaji upornega moštva neke španske ladje, ki je odplula z neizmernim zakladom iz Španije v Južno Ameriko. Ta zaklad so bržkone nagrabili morskari roparji.

Pisec tega pisma je bil nekdo od moštva in ga je pisal svojemu sinu, takrat kapitani neke španske trgovske ladje.

Več let je že preteklo po onih, v pismu opisanih dogodkih in stari mož je postal ugleden meščan v manj znanem španskem mestu. Toda zlato je ljubil že tako zelo, da je poskusil vse, samo da bi omogočil svojemu sinu, da bi šel za oba poiskati oni bajni zaklad. Pisec opisuje, kako se je komaj teden dni po odhodu iz Španije moštvo uprlo, pomorilo častnike in potnike, ki so se jim zoperstavili. S tem pa je zapečatilo tudi svojo lastno usodo, ker niso znali ravnati ladje na odprtem morju. Dva meseca je blodila ladja sem in tja, dokler se ni razbila ob nekem otoku.

Ladjske ostanke je morje izvrglo na brez in desetim, še živim mornarjem se je posrečilo rešiti en zaboj zlata.

Tega so skrbno skrili na otoku in živeli po tem tri leta, v stalnem upanju na rešitev.

Polagoma je zboleel drug za drugim in umrl; končno je ostal le še pisec dotičnega pisma pri življenju.

Ne kupujte netočnih in dragih VOZNIH REDOV!

Prihodnji teden

izide po vsej Sloveniji najbolj razširjen in priljubljen

VOZNI RED

vseh železniških, poštinih in avtomobilnih prog v Sloveniji

s kurzno karto.

Sestavljen po najnovjših podatkih

Cena

samo 8 Din.

Preprodajalec popust kot pri zadnji izdaji

Naročila sprejema

Zvezna tiskarna in knjigarna LJUBLJANA .: Wolfova ulica št. 1

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla naša nepozabna soproga, teta, nečakinja in svakinja, gospa

Hani Kern roj. Lifka
trgovčeva soproga

danes dne 6. t. m. ob pol 4. uri, previdena s tolažili Sv. vere. Pogreb preblage pokojnice bo v nedeljo dne 8. t. m. ob 5. uri pop. iz hiše žalosti, Celovška cesta 91/a, na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 6. junija 1924.

Žalujoči ostali.

Vodovodna inštalacija in kleparstvo
Franjo Dolžan
Celje

prevzema vsa v gori omenjena stroka spadajoča dela in popravila
Naprava novih strelovodov in poprava istih.

Toploška
tovarna pločevinskih katelij
J. Pleško
Ljubljana
Karlovska cesta št. 2

Umetna gnojila

prvovrstni rudninski superfosfat, superfosfat iz kostne moke ter razna mešana gnojila po najnižjih konkurenčnih cenah dobavlja tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku.

SENZACIONALNA NOVOST

je krasna mapa, v kateri naš priznani strokovnjak **prof. Albert Sič** nudi slov. javnosti pod vodilnim naslovom „Slovanski narodni slog“ prekrasne motive naših domačih domov in pestro narodno notranjo opremo kmečkih hiš.

V prvi mapi:

„Kmečke hiše in njih oprava na Gorenjskem“

je zastopan škofjeloški in kranjski okraj. Take zbirke Slovenci doslej še nismo imeli in opozarjamo cenj. občinstvo, da si omisli to veleznamično in zelo posrečeno delo.

Cena mapi na papirju Din 90.—, v luksuzni izdaji na tankem kartonu z ovitkom Din 140.—. Dobi in naroča se v založbi **Zvezne tiskarne in knjigarne v Ljubljani, Marijin trg št. 8.**

Botri, pozor! Za birmo!

Najboljše in najcenejše obleke za birmance v vseh velikostih in največji izberi Vam nudi priznana solidna trrdka

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA, DVORNI TRG 3

Vedno v zalogi angleško in češko sukno, elegantni modni vzorci, razno moško perilo in drugo manufakturno in modno blago po konkurenčnih cenah. — Lister v vseh barvah, dalje surova svila, panama, platno, rips i. t. d. za obleke v ogromni izberi.

Blagovolite si ogledati zalogo!

MALI OGLASI
Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para z davčino vred.
Gmotno slabijim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglasih!

Prodajam

Psa

čistokrvnega Dobermana, 10 mesecev starega (velik) prodaja za 600 Din upravnik dvora Žiže pri Konjicah.

Pisalne mize

in omara za knjige ter razno drugo pohištvo po nizki ceni napredaj pri Ivan Napast, Vižmarje 78 pri Ljubljani.

Lepa vrtnarija

s celim inventarjem, na jako prometnem kraju v Mariboru se radi boleznal ugodno prodajo. Stanovanje takoj na razpolago. Poizvedbe pri Andreju Šošiču, Maribor Trdinova ul. št. 3.

Hiša,

anonadstropna s gostilno in mesarjjo v industrijskem kraju Slovenije, ter mesarjja na Hrvaškem v prometnem kraju. Naslov v upravi lista.

Prodajam

eno boljše petvrstno harmoniko, trdke Lubas popolnoma v dobrem stanu, Pri Stefanu, Pot Rožno dolino 34, Ljubljana.

Službe

šivilje, ki znajo šivati posteljne odeje (kovrte) na stroji, se sprejmejo takoj. Zagrebška industrija popluna Zagreb, Gajeva 33.

Boljša gospodična.

želi mesta pri kakem boljšem vdomcu ali priletnem gospodu kot gospodinja. Gre tudi k vdomcu z malimi otroki. Zna dobro kuhati, opravljati gospodinjinska dela in šivati. Ponudbe naj se pošiljajo upravi lista pod šifro »Skrbna gospodinja«.

Skladiščnik,

event. trg. sodružnik za špecijirski stroko, vojašine prost, išče primerenega mesta najraje v Ljubljani. Ponudbe je poslati na upravo lista pod šifro „Agilen“.

Gospodinja

išče primerne službe, najraje pri starejšemu samskemu gospodu. Gre tudi k vdomcu z 1—2 otrokoma. Nastop takoj. Cenj. ponudbe pod šifro »Varčna gospodinja« na upr. tega lista.

Kontoristinja

absolventinja 2. razr. trgovske šole, zmožna vseh pisarniških del, stenografije in strojepljaj, poštna, iz siromasne družine, želi vstopiti kot prodajalka v trgovino z mešanim blagom v mesto ali na z. želi. Ima 1½ letno prakso z dobrimi referencami.

Valjena vseh del v skromni domačiji, bi bila v izven uradnem času lahko podpora gospodinjji. Zajedno bi opravljala vsa pisarniška dela.

Začasnno reflektira samo na oskrbo v hiši. Pozneje po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod št. „11.001“.

Pisarniška moč,

dobra, absolventinja „Slovenske trgovske šole“ išče mesta v Ljubljani. Gre za par mesecev brezplačno. Ponudbe pod „Pisarniška moč“ na upravo lista.

Gospodična

s triletno trgovsko prakso, išče mesto, kjer bi dobila izpričevalo. Gre kot praktikančinja. Cenj. dopise na upravo lista pod šifro »Trgovsko naobražena«.

Stanovanja

Gospodična

išče malo sobico ali kuhinjo v mestu. Odgovori pismeno pod šifro „Mima“ na upravo lista ali ustmeno istotem.

Dopisi

Dama

tužka bi se rada seznanila z inteligentnim, mladim gospodom v svrhu natančnejšega spoznavanja ljubljanske okolice. Ponudbe na upravo lista pod šifro „Narava“.

Privatna uradnica

ločena, želi znanja z boljšim gospodom v svrhu dobrega prijateljstva. Cenj. dopise pod Prijateljstvo na upravo lista.

Razno

Restavracija - Velesojem.

Za dobro letošnjega velesoja od 15. do 25. avgusta se odda v najem restavracija na selmišču in tudi manjši vinotoki. Informacije daje med 11 in 12 uro dopolne ravnanstvo velesojaškega urada.

Kdo posodi

10.000 Din proti odstopu stavbene parcele. Ponudbe pod šifro »Sigurno« na upravo lista.

Lep, črn premog

s 4—5000 kalorij, franko Ormož tona 4 Din 300 prodaja Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1.

Hišne potrebščine

emajlirano težkoposodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, češkoslov. proizvoda, pločevinasto in lito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo se kupi najceneje in najbolje pri trdkci

A. Vicel,
Maribor. Glavni trg št. 5